

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра права

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: «ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУДОВОЇ ЛІНГВІСТИКИ»

студента групи Пр 01-18
факультету економіки і права
освітньо-професійної програми
Конституційне і адміністративне право
за спеціальністю 081 Право
Дмитренка Олександра Олексійовича

Допущено до захисту
« ____ » _____ року

Науковий керівник:
доктор юридичних наук,
професор Шатіло В.А.

Завідувач кафедри права
_____ Шатіло В.А.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУДОВОЇ ЛІНГВІСТИКИ	6
1.1. Виникнення судової лінгвістики	6
1.2. Поняття та основні завдання судової лінгвістики	14
Висновки до РОЗДІЛУ 1	20
РОЗДІЛ 2. МОВА ЯК ДОКАЗ В СУДОВІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	21
2.1. Загальні положення криміналістичного дослідження документів ...	21
2.2. Криміналістичне дослідження тексту	28
2.3. Методи дослідження криміналістичного тексту	35
Висновки до РОЗДІЛУ 2.....	43
РОЗДІЛ 3. СУДОВА ЛІНГВІСТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ	45
3.1. Судова лінгвістика та плагіат	45
3.2. Майбутнє криміналістичної лінгвістики.....	53
Висновки до РОЗДІЛУ 3.....	57
ВИСНОВКИ	59
РЕЗЮМЕ	63
SUMMARY	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Зараз минуло вже близько сорока років, як Ян Свартвік опублікував свою роботу, яка була перша в своєму роді, де він продемонстрував, що інкримінуючі частини набору з чотирьох пов'язаних тверджень нібито продиктовані і які звинуватили його у вбивстві його дружини та доньки-немовляти - мав граматичний стиль, що помітно відрізнявся від стилю, що неоспорюється, у тих же твердженнях. Пізніше було виявлено, після того, як Еванс був засуджений і страчений за подвійне вбивство, що обидві жертви були фактично вбиті поміщиком Еванса Джоном Крісті. Аналіз Свартвіка ознаменував народження нової дисципліни - криміналістичної лінгвістики. За чверть століття відбулося трохи більше, за винятком винятків роботи експертів-свідків Роджера Шуя в Сполучених Штатах (1993, 1998, 2002, 2005, 2008), але протягом останніх п'ятнадцяти років спостерігається швидке зростання частота, з якою фахівці-юристи та суди в ряді країн вимагають експертизи лінгвістів.

Форсенська лінгвістика в даний час постаріла як дисципліна. У ньому є своя професійна асоціація, Міжнародна асоціація судових лінгвістів, заснована в 1993 році, дворічна міжнародна конференція, яка проводиться в Австралії (2), Англії, Німеччині, Голландії, Мальті, США (2) та Уельсі та власному журнал «Міжнародний журнал мови, мови та права», заснований у 1994 році та поділився зі своєю побратимською організацією Міжнародною асоціацією судової фонетики та акустики. Є три основні вступні підручники - Култхард та Джонсон (2007), Гіббонс (2003) та Олссон (2-е видання 2008 р.) - плюс зростаюча кількість монографій спеціалістів: Коттерлл (2003), Едес (2008), Хеффер (2005) Хейдон (2005) та Rock (2007), а також нещодавно виданий посібник (Coulthard and Johnson 2010) та другий (Solan and Tiersma), що вже готується. Модулі з судової лінгвістики, мови як доказування та мови та закону навчаються для студентів магістерських та магістерських ступенів у швидко зростаючій кількості

університетів у всьому світі, в той час як на час написання в університетах Астона, Кардіфф є три спеціальні магістерські ступені. і Помпеу Фабра, в Барселоні, а також зростає кількість майстрів прикладної лінгвістики та англійської мови, які дозволяють спеціалізуватися в криміналістиці.

Як вже буде видно з вищезазначених авторів, більшість робіт до цього часу було виконано на англійській та англійськомовних країнах, які мають змагальну правову систему, хоча є три помітні європейські винятки: Німеччина, Голландія та Іспанія. Німеччина отримує вигоду від того, що в Бундескриміналіамті є державна група мовознавців, а в Іспанії існує все більш важлива лабораторія криміналістичної лінгвістики, що базується в Інституті університету Аплікада в університеті Помпе Фабра, університеті, який щасливо названий на честь відомого каталонського лінгвіста.

Поки ж поки що в цьому регіоні мало інтересу, не кажучи вже про діяльність експертних свідків у Франції. Цей спеціальний випуск *Langage et Société* є важливим кроком доктора Домініка Лагоргетти до створення спочатку групи французьких лінгвістів у Франції, а потім, сподіваємось, стимулювання досліджень, а потім впровадження академічних курсів для студентів.

Метою дослідження даної роботи є проаналізувати поняття криміналістичної лінгвістики дізнатись коли вона з'явилась та була вперше застосована. Також необхідно розглянути методи, за допомогою, яких досліджуються та вивчаються тексти. **завдань:**

- проаналізувати відповідно літературу для кращого розуміння поставленого питання;
- з'ясувати поняття та особливості судової лінгвістики та співвідношення лінгвістики та криміналістики;
- за допомогою аналізу методів дослідження тексту та його елементів встановити та опрацювати дані методи та дослідити їх особливості;
- Дослідити особливості застосування форм та способів дослідження почерку та їх особливості;

- З'ясувати та встановити особливості виникнення судової лінгвістики;
- Встановити правові підстави застосування судової лінгвістики на стадіях судового процесу;
- Проаналізувати співвідношення плагіату та судової лінгвістики визначити шляхи боротьби з плагіатом;
- Визначити тенденції розвитку судової лінгвістики та спрогнозувати її подальші зміни.

Предметом дослідження є детальний розгляд об'єктів та суб'єктів авторського права, особливості механізму захисту авторських прав в матеріальному світі та у мережі Інтернет, проблеми та шляхи вдосконалення сучасного законодавства в даній сфері.

Об'єктом дослідження є сукупність нормативно-правових актів та суспільні відносини, що виникають в результаті виникнення, користування, використання та розміщення об'єктів інтелектуальної власності.

Методи дослідження. В даній роботі використано основні нормативно-правові акти та кодекси, які регулюють суспільні відносини в сфері авторського права. Також були використані наступні методи дослідження поставленого питання: аналіз законодавства та теоретичних матеріалів, класифікації, синтез. Для кращого розуміння поставленої теми були використані підручники, посібники, статті та монографії тощо. При відповідному аналізі та роботі над матеріалами можна досягти вище поставлених завдань та відповідних висновків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУДОВОЇ ЛІНГВІСТИКИ

1.1. Виникнення судової лінгвістики

Не можливо сказати, що судова лінгвістика, з'явилась в конкретній момент часу, адже питанням про авторство почали займатись ще з часів давньогрецьких драматургів, які нечасто звинувачували один одного у плагіаті. Щонайменше, вчені та їх учні вісімнадцятого століття роздумували над авторством деяких найвідоміших текстів світу, включаючи священні тексти та п'єси Шекспіра.

У дев'ятнадцятому столітті була спроба розробити механізм атрибуції авторства, активну участь у розробці брали британські та американські математики та статистики, зокрема Аугустус де Морган, у 1851 році та Томас Корвін Мендельхолл (1887 та 1901 роки) Та в більш ранні часи ХХ століття Джордж Удні Юл (1938 та 1944 роки). Ці дослідження мали тенденцію зосереджуватися на легко досить простих на той час атрибутах, таких як середня довжина слова, середня довжина речення тощо. Застосування цих методів навряд чи можна було назвати криміналістичними, також не можна сказати, що вони були тісно пов'язано з лінгвістикою [5, с. 94].

Сам термін судова лінгвістика не використовувався до 1968 року, вперше його застосував професор лінгвістики на ім'я Ян Свартвік у своїй роботі, яка базувалася на аналізі злочину і була надана працівникам поліції в Ноттінг-Хілльському поліцейському відділенні. Справа полягала в тому, що Тімоті Еванса було звинувачено у вбивстві своєї дружини та дитини, суд визнав його винним і його було страчено через повішення. У 1960 році заяви, які Еванс надав поліції після арешту, викликали деякі сумніви у відомого журналіста на ім'я Людовик Кеннеді, тому він звернувся до Свартвіка з проханням проаналізувати ці заяви.

Свартвік був одним із перших мовознавців, які займались аналізом мови за допомогою збирання та вивчення особливостей мови. Він швидко зрозумів, що висловлювання містять два стилі, і він налаштувався на кількісне визначення відмінностей, в кінцевому підсумку продемонструвавши, що тексти були написані двома абсолютно різними стилями: науковим (освідченим) стилем писемності та вираженим розмовним стилем. Проведена робота Свартвіка показали, що Еванс не міг, як стверджувалося на суді, давати свідчення приписані йому.

Протягом тривалого періоду в англійському законодавстві було встановлено ряд правил щодо допиту свідків, зокрема, як правильно брати свідчення. Ці приписи встановлювали, що підозрювані повинні диктувати свою версію працівникам поліції, що працівники поліції не повинні перебивати підозрюваних, а підозрюваному на стадії фіксування не слід ставити питання, окрім випадків коли особою у якої беруть свідчення є – неповнолітньою.

На практиці цього майже ніколи не бувало. Зазвичай працівник міліції задає низку запитань, фіксує свідчення, а потім пише або набирає заяву підозрюваного, не словами підозрюваного, а у формі та шаблоні, який давно продиктований поліцейським звичаєм. Таким чином, заяви поліції містять фрази зовсім не типовий для використання в повсякденності, а скоріше відображає спосіб фразування, який сам по собі в майбутньому буде вивчатись в рамках судової лінгвістики.

Досвідчені судді, які сформулювали правила складання свідчень, не усвідомлювали, що диктувати заяву та переписувати її дослівно дуже важке завдання для людини без спеціального підґрунтя. Навчитися диктувати розповідь у зв'язній, послідовній, артикуляційній формі вкрай важко, але особа, яка приймає висловлювання, має ще складніше завдання. Зазвичай люди не подають свої висловлювання послідовно, впорядковано: вони говорять занадто швидко, пропускають важливі деталі, міркують вголос, зволікають тощо. По факту, правила суддів були непрацездатними і потребували вдосконалення.

Ось чому в перші дні криміналістичної лінгвістики, принаймні у Великобританії, багато випадків стосувалися сумнівів у відповідності заяв поліції поставленим вимогам. Перший приклад надання експертних доказів зі скриньки свідків з цього приводу був на судовому процесі вбивства на Олд-Бейлі в 1989 році, де Пітер Френч продемонстрував наявність реєстру поліції в обвинувачувальній заяві, за якою заявляли обвинувачення, цілком на словах одного підсудних.

У США криміналістична робота почалася дещо інакше, але стосувалася також прав осіб щодо процесу допиту. У 1963 році Ернесто Міранда був засуджений за збройне пограбування, але подав апеляцію на тій підставі, що він не розумів свого права зберігати мовчання або мати адвоката при допиті. Апеляційний суд скасував його засудження в 1966 році. У США було багато справ “Міранди”, як вони стали відомі пізніше. З іншого боку, положення “Міранди” є простим: працівники поліції зобов’язані повідомити заарештованому, що він має право зберігати мовчання, якщо він цього хоче, що він має право присутності адвоката, і що все, що він казатиме, може бути використане проти нього у суді. Однак виникло багато питань, про які говорив професор Роджер Шуй:

- визнання повинно бути добровільним;
- допит не повинен бути примусовим;
- заарештованих слід запитувати, чи розуміють вони свої права тощо [8, с. 28].

Відносно першого пункту положення Шуй зазначивав, що підозрюваний навряд чи буде добровільно погоджуватись на допит. Фактично, сама природа допитів (на що вказував Верховний Суд США) є примусовою. Шуй наводить відповідний приклад, в якому описує, як підозрюваний, відмовившись говорити після зачитання його прав, в супроводі двох співробітників поліції був доставлений у відділення, які потім почали розмовляти між собою про можливу зброю вбивства у даному злочині. Підозрюваний негайно відмовився від свого права і погодився показати офіцерам місце знаходження зброї. Підозрюваний,

чоловік на ім'я Інніс був засуджений за вбивство, але його адвокати подали апеляцію. Перед апеляційним судом постало питання, чи був засуджений примушен зізнатись у скоєному. Це в свою чергу змусило адвокатів та суддів розглянути значення слова допит. Верховний суд штату Род-Айленд дійшов висновку, що допит не повинен включати в себе запитання, і що в цьому випадку відбувся тонкий примус і що це "функціональний еквівалент допиту". Таким чином, у Верховному суді США було визнано, що "допит не повинен бути у формі запитання, але може включати використання психологічних припушень". Однак було також зрозуміло, що розмова між офіцерами, мала більш випадковий характер, ніж навмисну.

Існує дуже обширний огляд ранньої криміналістики в США, написаний Джудіт Леві. У своєму обліковому записі Леві згадує випадок, коли її просили проаналізувати лист, який написав Департамент публічної допомоги штату Іллінойс отримувачам виплат на дітей, яких вони віднесли до категорії "кооперативні". Одним із завдань, яке Леві взяла на себе, було визначити, чи правильно було зроблено підбір лексики під час написання листа, чи було використано технічну та бюрократичну мову замість звичайної, повсякденної мови. Результатом роботи Леві був приголомшливий успіх для одержувачів листів. Більшість отримувачів допомоги були матерями-одиначками, які зазнали реальних труднощів у результаті дій держави. Суддя у цій справі виділив 20 000 000 доларів США бенефіціарам та наказав державі скасувати класифікацію "неспівпраці", поки вона повністю не виконала наказ суду про згоду. Нарешті, державі було наказано переписати лист на зрозумілих для бенефіціарів манерах. Важливим моментом, який зазначила Леві, є коментар мовознавця, який діє в іншому випадку, а саме те, що правова система є "мовно наївною та вразливою".

Ще один из випадків застосування криміналістичної лінгвістики у Сполучених Штатах стосувалося статусу торговельних марок як слів чи фраз у мові. Справа стосувалася суперечки щодо аспекту торгової марки "McDonald's", власників багатонаціональної мережі швидкого харчування. У цій справі

лінгвістами були Жанін Лентін та Роджер Шуй. Одна з компаній заявила про свої наміри відкрити мережу економ-готелів під назвою "McSleep". Компанія "McDonald's" стверджувала, що застосування префіксу "Mc" до багатьох незахищених іменників, які утворюють назви товарів та продуктів їх компанії, унеможливило використання префікса "Mc" іншими компаніями. У цьому випадку позивач претендував не просто на імпліцитне право власності на ім'я, а на морфологічний принцип, а саме на приєднання певного префікса до будь-якого іменника.

В Австралії застосування лінгвістики та соціолінгвістики до правових питань почалось в 1980-х роках. Вони займались особливостями прав осіб під час судового процесу, зокрема труднощами з якими стикаються підозрювані у справах аборигенів під час допиту в поліції. Вчені швидко дійшли висновків, що навіть якщо люди які живуть на одному континенті та спілкуються однією мовою, далеко не завжди розуміють один одного. Важливим прикладом цього наводився діалект, який застосовується аборигенами, який вважався багатьма австралійцями помилковою, дефектною формою англійської мови. Таким чином, під час допитів у поліції аборигени давали свідчення використовую зручну для них мову (діалект), що не завжди оцінюється носіями домінуючої версії англійської мови [13, с. 52].

Інші австралійські дослідження зосереджувались на тому, як свідки або підсудні аборигени, розуміли юридичні процеси, які беруть участь у слуханнях щодо земельних позовів, та вивчали вплив міжкультурних розбіжностей між переселенцями та аборигенами. У цьому контексті Гіббонс зауважував, що система навколо допиту в залі суду чужа для культури аборигенів. Джон Гіббонс є автором двох головних книг з криміналістичної лінгвістики «Мова і закон» та «Криміналістична лінгвістика: вступ до мови в системі правосуддя». У своїх працях він не лише узагальнює свій власний досвід роботи як криміналістичного лінгвіста в судовій системі, але також детально описує значну частину історії розвитку судової лінгвістики.

Якщо проаналізувати вище зазначене, то можна побачити, що серед різних досліджень та різних думок, існує багато поєднань одне з них, – це авторство. Впливає, що головною проблемою у Сполученому Королівстві, було чи диктувала людина заяву, чи заява була за словами її передбачуваного спікера. В Австралії не рідко зустрічались випадки не дорозуміння між аборигенами та органами поліції і тому свідчення були не досить надійними. Що стосується підсудних США, чиї права Міранди розслідувались, то був дещо інший різновид авторських зв'язків. Інакше кажучи, там йшлося про умови авторства: низка питань, які ставлять працівники поліції, на які потрібні відповіді, структурують і навіть спотворюють розповідь про події; відповіді, які видаються невиразними, неоднозначними або неохоче даними, можуть нахилити розповідь у такий спосіб, який є невігідним для підсудного і, як це доречно, дійсної істинності розповіді. У будь-якому випадку, асиметричний характер стосунків між представниками влади (поліції) та відповідачем, які можуть бути: неграмотними, носієм іншої мови, ніж мова особи, яка проводить фіксування тексту, молоді, інваліди, етнічно незахищені верстви населення тощо. І тому, це не рідко призводить до тексту, що суттєво не відповідає тому, що сказав би підозрюваний, якби йому дали можливість зробити заяву в непримусовому порядку або менш загрозливому середовищі.

В широкому розумінні бути автором – це володіти мовою, якою ви користуєтесь. Це використання мови для створення тексту, над яким ви як автор маєте контроль, і курс якого ви можете вільно притримуватись. Люди які неграмотні, молоді, літнього віку або мають розумові чи психічні вади, майже не контролюють процес авторства, коли «дають» заяву представникам влади. Існує можлива реальність оскаржувати майже будь-який текст, викладений в умовах примусу, навіть якщо не було фактичного примусу через намір допитати зі сторони працівників поліції, суду чи будь-якого іншого органу влади в системі правосуддя. Якщо спосіб користування мовою підозрюваного в деякій мірі відсторонений від службових осіб, з якими підозрюваний має справу, то

потенціал спотворення авторського процесу явно посилюється, ймовірно, пропорційно різниці точки зору, інтерактивних стилів та культурних норм між владним діячами з одного боку та підозрюваними з іншого. Звичайно це в ніякому разі не свідчить про злобу чи внутрішню відсутність справедливості чи справедливості з боку посадових осіб: вони працюють в інституційних структурах, які не завжди є найбільш сприятливими для врахування окремих обставин.

У Німеччині одна з перших справ стосувалась образи, орендар, який жив із товарищем застосував відповідне слово чи фразу і з цього виник конфлікт. Питання в тому, чи було слово насправді образою. Лінгвісти запевняють, що для деяких мовців це слово може бути кумедним, для інших – способом звертання один до одного якби жатуючи, в той час як інші можуть вважати його образливим за певних обставин. Тому не можна було сказати, що дане слово чи фраза, була образою чи заподіяла словесну шкоду. Швидше, стосунки між оратором і слухачем, контекст ситуації, рівень освіти мовця – саме це потрібно враховувати. Слово не має єдиного загально визнаного значення в мовній спільноті [14, с. 36].

Інші питання, що виникли в перші дні криміналістичної лінгвістики в Німеччині, стосувалися атрибуції авторства та розробки методологій для цього. Ранній випадок, про який повідомляв Ганс Кніфка, стосувався наукової роботи сестер-близнюків, попередні навчальні результати яких, на думку членів комісії, були набагато нижчими, ніж рівень роботи, яку вони подали на захист. Кніфка стверджував, що встановити авторство даної роботи неможливо, оскільки мова, яка була використана, є по суті мета-мовою закону, тому віднести таку мову будь-якій особі було непросто. Він запропонував членам комісії надати студентам письмовий іспит по їх роботі, щоб перевірити їх знання, а не покладатися на суб'єктивні порівняння з їх попередньою, відомою роботою.

За роки, розвитку криміналістична лінгвістика (судова лінгвістика) почала закріплюватись як дисципліна, сфера якої значно зросла. З моменту свого початку, як допиту свідків та підсудних, мовознавців закликали давати свідчення у

багатьох різних справах, включаючи приписування злочинів підставній особі, випадки підозрілої смерті; тлумачення значень в юридичних та інших документах, аналіз текстових повідомлень для встановлення часу смерті. Список продовжує зростати.

Ранні роки судової лінгвістики характеризувалися двома критичними проблемами:

1. Необхідність виявлення обсягу та ефективності судової лінгвістики як форми свідчень експертів у судовій системі.

2. Необхідність вдосконалення методологій в рамках судової лінгвістики та зробити їх прозорими для нелінгвістів.

1.2. Поняття та основні завдання судової лінгвістики

У попередньому підрозділі ми розглянули види справ, в яких брали участь, в ролі консультантів та експертів, судові лінгвісти, але важливо розглянути механізми, які лежать в основі використання криміналістичної лінгвістики у світових системах правосуддя, інституційні та інші фактори, які стосуються подальшого розвитку судової лінгвістики як науки та її ролі як радника в рамках юридичного процесу.

У цьому розділі будуть розглянуті наступні аспекти мовознавства в системі правосуддя: взаємозв'язок між мовою та законом; стосунки між лінгвістами та юристами; суперечливі цілі лінгвістів та юристів; процес визнання лінгвістів до свідків експертів.

Судова лінгвістика, також відома як криміналістична (кримінальна) лінгвістика, полягає у використанні лінгвістичної експертизи, підходів та поглядів на криміналістичну перспективу закону, мови, кримінального розслідування та судової процедури. Вона відноситься до галузі прикладної лінгвістики, яка визначає, досліджує та надає відповіді на щоденні питання, пов'язані з мовою. По суті, існує три сфери судової лінгвістики:

- розуміння юридичної, писемної мови права;
- розуміння того, як мова використовується в криміналістичних та юридичних процедурах;
- встановлення мовних доказів [16, с. 89].

Багато науковців визначають криміналістичну лінгвістику як застосування лінгвістичних знань до конкретної соціальної обставини, а саме до правового «форуму» (з якого походить слово криміналістика). У найширшому розумінні ми можемо сказати, що криміналістична лінгвістика – це взаємозв'язок між мовою, злочином та законом, що включає аналіз правозастосування, судових справ, законодавства, цивільні спори, і навіть спори, які лише потенційно пов'язані з

порушенням закону. Якщо звернути увагу на центральність використання мови в як повсякденному житті так і в праві, можливо, дещо дивно, що криміналістичне мовознавство є відносно новою наукою, тоді як інші дисципліни, такі як ідентифікація відбитків пальців та аналіз слідів, значно старіші та мають більш налагоджену присутність у судових процесах.

Застосування лінгвістичних методів до правових питань є лише одним з способів, в якому криміналістична лінгвістика є додатковою наукою, оскільки різні мовні теорії можуть бути застосовані до аналізу мовних зразків. Таким чином, судовий лінгвіст може зафіксувати свої спостереження з досліджень, проведених у таких різноманітних галузях, як вивчення мови та пам'яті, аналіз бесід, аналіз дискурсів, огляд теорії граматики, когнітивної лінгвістики тощо. Причина цього широкого спектру лінгвістичного поля зрозумілі: дані, які отримує лінгвіст для аналізу, можуть вимагати, щоб щось було зазначено про те, як в середньому людина запам'ятовує мову, як будуються бесіди, види рухів, які застосовують оратори чи письменники під час бесіди чи написаного тексту, також експертам може знадобитися пояснити суду деякі аспекти фрази чи структури речення.

Підсумовуючи вище зазначену інформацію, ми можемо сказати, що криміналіст застосовує лінгвістичні знання, способи та прийоми до мови пов'язаної з судовими справами або судовими провадженнями або приватними суперечками між сторонами, які можуть на пізньому етапі можуть потребувати певної судової допомоги для розв'язання конфлікту.

Зв'язок між двома абстрактними поняттями, мовою з одного боку, і законом з іншого, є ключовим для розуміння того, як лінгвісти можуть внести свій внесок у форум закону. Існує вислів, що закон – це мова, яка його береже. Нам потрібна мова не тільки, щоб створювати закони, але й для того, щоб розуміти його. Закон і мова нероздільні. З саме цієї причини були, мабуть, зацікавлені науковці, що займались вивченням та розвитком лінгвістики впродовж двадцятого століття, мовознавці проявляли не аби який інтерес до відносин між цими двома

складовими, зокрема: мови закону, використання мови в межах закону, та мова в судочинстві. Раннє занепокоєння було викликано, формулювання законів: їх часто сприймали як необдумані, безособові, розпливчасті або неоднозначні. Адвокатів часто вважали багатослівними і багато лінгвістів ставили під їх професійність в сфері мовлення. Іноді це призвело до напруженості між юристами та лінгвістами, причому адвокати, з свого боку, ставили під сумнів необхідність мовних свідчень у судовій системі та періодично прагнули їх виключити. Однак, незважаючи на труднощі, багато юристів та лінгвісти навчилися працювати один з одним. Зараз в деяких юридичних сферах зрозуміло, що мова закону часто є архаїчною, і що адвокати, прагнучи захистити своїх клієнтів, часто використовують висловлювання, значення яких не завжди прозорі. Однак недостатньо сказати, що адвокати та не-адвокати мають різні способи використання мови. Вони зустрічають один з одним і тим самим зіштовхуються їх різні точки зору, а отже, і практичний досвід.

Професор Ендрю Джексон детально вивчав деякі аспекти мови та закону, одним із аспектів яких стала роль викладання фактів в судовому процесі. Вище вже йшлося про те, що заяви Дерекка Бентлі та Тімоті Джона Еванса не могли бути продиктовані, як заявляли тоді поліцейські. Такі заяви поліції є типом документа, який вивчав Джексон, за винятком того, що його орієнтиром було використання їх у залі суду, а не їх спосіб побудови. Посилаючись на приклад судового розслідування щодо вбивства, він вважав, наприклад, те, що обвинуваченню завжди вдається представити їхню розповідь спочатку в залі суду, і що захист має не тільки вивести цю розповідь, але й створити переконливу аргументацію для зміни становища. Це, стверджував Джексон, суттєво ставить захист у не вигідне становище. Як приклад взаємодії закону із звичайною людиною, Джексон наводять випадок, коли чоловік, на якого було накладено тимчасовий стримуючий наказ, приїхав до квартири своєї знайомої (до якої йому було заборонено наближатись) і просунув лист під її дверима, щоб з'ясувати в чому полягає проблема у їх стосунках і як би вони могли її вирішити. Суд стверджував,

що він порушив стримуючий наказ в якому зазначалось «не докучати, втручатися чи загрожувати своєму партнеру». Було зрозуміло, що особа, яка складала цей наказ мали інше уявлення про слова «докучати», «втручатись» та «загрожувати», оскільки велика ймовірність, що більшість людей навряд чи будуть вважати розміщення листа під чиймись дверима актом жорстокого посягання чи загрозою в цілому.

Під час судового засідання, не рідко судді посилаються на словники щодо значення певних слів, які зустрічаються в законодавстві. Однак цей підхід піддався критиці. Взагалі мовознавці розглядають словники як неточні та обмежені. Значення, ймовірно, краще не брати зі словника, а експериментувати та спостерігати за тим, як вживаються слова. Загальноновизнано, що слова мають основне значення та ряд «нечітких» значень. І не дивлячись на те, що основне значення, скоріш за все буде, добре зрозуміло більшості людям, але, коли слово наближається до меж своєї смислової оболонки, можуть виникнути труднощі. Ми, мабуть, всі погодимось, що собаки, коти та хом'яки – домашні тварини. Але можуть виникнути труднощі, якщо особа, яка орендує квартиру у багатоповерховому будинку в якому дозволяється заводити домашнім тварин, принесе курча чи крокодила та видаватиме таку тварину за домашню [20, с. 56].

Таким чином, хоча словосполучення домашні тварини і охоплює цілий ряд тварин у свідомості більшості з нас, до цієї катигорії можуть відноситись або не відноситись такі тварини, як курка чи крокодил, подібну анологію можна провести з такими словами, як «докучати» та «загрожувати», можуть відноситись до юридичної термінології. Хоча укладачі юридичних питань сьогодні зобов'язані вживати слова в значенні, наближеному до побутової мови, такі слова представляють особливі проблеми, оскільки вони, можуть, використовуватись в юридичній лексиці більш-менш фіксовано, але все ж у звичайній мові їх значення може відрізняється. Лінгвісти запропонували ряд способів подолання подібного роду труднощів, включаючи проведення семантичних опитувань. Однак такий підхід не знайшов універсальної прихильності серед лінгвістів. Наприклад,

Кальвін Хукер Годдард зазначав, що загальна категоризація – це процес індукції та інтуїції, які ми рідко можемо описати. Також він вважав, що було б абсурдно судовим лінгвістам висувати себе як експертів у значенні юридичних слів, адже це справді інша територія. Використання, наприклад, опитування для визначення значення слова, може дати суперечливі результати. Він припускає, що якщо лінгвісти обмежуватимуться неправовими словами, це може мати більше сенсу, але в будь-якому випадку він вказує, що семантика все ще є недостатньо розвиненою сферою лінгвістики і що між семантиками все ще існує значна розбіжність щодо методології. Корпусна лінгвістика дозволила процвітати підходу семантичного опитування, оскільки в епоху технологій легко зібрати багато зразків слова при звичайному використанні. Однак важливим конкуруючим процесом є процес семантичного скорочення, який втілює в життя вислів Платона про те, що для надання визначення терміну, слід використовувати слова, простіші за термін, який визначається.

Ще одна сфера потенційного конфлікту окрім словотворення – це директиви, які судді подають присяжних. Часто зазначалось, що такі директиви сповнені юридичної термінології, і можуть бути присутніми в мові як звичайні, повсякденні слова. Тому присяжним може бути не просто зрозуміти, в якому значинні було використано слово. Останніми роками, принаймні, в Англії та Уельсі судді отримують рекомендації проілюструвати свої директиви присяжним візуальними презентаціями, щоб їм було легше сприймати і не виникало нестиковок. У США в деяких юрисдикціях суддів навчають, як правильно спілкуватися з присяжними [20, с. 57].

Коли лінгвісти дають свідчення в суді, то зрозуміло, що юристи та лінгвісти мають різні цілі. Завдання адвоката – переконати присяжних у тому, що підсудний винний чи невинний. Завдання лінгвіста – представити свої погляди стосовно справи та аргументувати їх. Адвокат може перервати експертного свідка, а також може ігнорувати все, що говорить експерт. Можна з упевненістю сказати, що необов'язково адвокат має намір розкрити або просувати «правду».

Лінгвіст, як правило, намагатиметься бути кооперативним, але лінгвіст та юрист можуть конфліктувати щодо того, що означає кооператив на практиці в даному випадку. Це, знову ж таки, буде пов'язано з різними дискурсними практиками юристів та лінгвістів.

На останок, у цьому розділі важливо буде розглянути деякі аспекти прийому свідків експертів до суду, зокрема лінгвістів. У США кожен штат має власні правила доказування, деякі з яких застосовуватимуться лише до окружних судів, а деякі до вищих судів. Існують також Федеральні правила доказів, які відрізняються між собою від доказів правил нижчих інстанцій. Правила, що регулюють експертні докази, досить складні та не завжди зрозумілі. Вони вимагають, щоб наукові докази відповідали певним стандартам. Звичайно, це означає, що лінгвіст повинен представити дані, які можна оцінити. Однак у лінгвістиці не завжди можна представити дані, які можна оцінити, і це дійсно може ввести в оману. Деякі суди наполягають на тому, що будь-який авторський аналіз атрибуції повинен бути підкріплений використанням навідних статистичних даних, що є єдиним способом продемонструвати показник помилок у конкретному випадку.

В інших країнах достатньо, щоб метод, на якому експерт спирається на думку, був прийнятним для наукової спільноти, і щоб експерт мав кваліфікований виклад. Наприклад, і Канада, і Шрі-Ланка дотримуються цього методу акредитації свідка та прийняття думки.

У найближчому майбутньому ймовірно, що питанням, як мовознавці перевіряють свою думку, буде приділено велику увагу. Дехто стверджував, що лінгвісти занадто довго населяли вежу з слонової кістки академічних шкіл. З цієї причини перехід на грубу арену закону, де від них вимагається з великою суворістю виправдовувати те, що вони роблять, кажуть і вірять, був культурним шоком для багатьох. Розуміння цієї культури є критичним: дехто вважає, що не можна продумати закон як чужий або ворожий мовній точці зору. Закон сліпий: у

нього немає фаворитів і не повинен. Мовознавцям, безумовно, потрібно прийняти цю культуру та пристосуватися до неї, залишаючись вірними своїй дисципліні.

Висновки до РОЗДІЛУ 1

У цьому розділі було зроблено спробу проілюструвати деякі проблеми, з якими стикаються лінгвісти під час взаємодії з правовою системою. Зараз мовознавці вважають вкрай необхідним, щоб вони і юридичні працівники працювали над кращим розумінням перспективи один одного. Якщо мовознавці стверджують, що юристи не знають мовознавства, тоді слідкувати за тим, щоб ця ситуація не тривала. Юристи можуть однаково стверджувати, що лінгвісти не знають закону, і безумовно, лінгвісти повинні гарантувати, що цей розрив у їхніх знаннях вирішується як певний пріоритет.

Також лінгвістам буде важливо в цю епоху міжнародних судів зрозуміти дискурсивні практики міжнародного права та ознайомитись із звичаями та звичаями правових систем інших країн, оскільки судова лінгвістика переходить у нове тисячоліття та невизначеність місцевості у світі організованої злочинності, міжнародного тероризму та порушень прав людини у багатьох країнах. Цілком імовірно, що в майбутньому все більше тих, хто прагне вступити у сферу судової лінгвістики, отримають додаткову кваліфікацію в таких галузях, як право та математика та статистика, і отримають більш широке розуміння наукових методик, методів та викладу. Багато університетів уже оснащують своїх бакалаврів частиною цієї інформації. Маючи широке, але точне розуміння закону та розуміння того, як наука «робиться» в інших галузях, ніж їхні власні, судові лінгвісти майбутнього матимуть у своєму розпорядженні більші засоби, ніж батьки-засновники та матері дисципліни та майбутнього для судової лінгвістики буде яскравим.

РОЗДІЛ 2. МОВА ЯК ДОКАЗ В СУДОВІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

2.1. Загальні положення криміналістичного дослідження документів

У сучасних умовах боротьби з правопорушеннями криміналістичне дослідження почерку та експертиза змінених документів набуває все більшого значення. Криміналістичне дослідження документів (КДД) – це один з видів судової експертизи, який є ефективним засобом боротьби зі злочинністю і найбільш розповсюджений у практиці криміналістичних установ. Його частка складає ледь не половину всіх криміналістичних досліджень. Велику роль відіграє криміналістична експертиза при розкритті особливо небезпечних злочинів: справ про розкрадання державного, суспільного та приватного майна; у справах, пов'язаних з підробкою документів та ін. Адже у сферу інтересів криміналістичного дослідження потрапляють найрізноманітніші документи – вони й стають об'єктами КДД. Слово «документ» запозичене з латині: *documentum*, означає «письмовий акт». Давнє значення цього слова, як бачимо, збережено: документ – це письмовий доказ або свідчення; матеріальний об'єкт, у якому зафіксовані відомості про певні факти, що вже відбулися або передбачені у майбутньому [35, с. 34].

В кримінальному праві прийнято вважати документами друковані або письмові акти, видані державними установами та громадськими організаціями, що мають юридичну силу. Не дивлячись на це, в криміналістиці до документів відносять будь-які письмові акти, що можуть нести інформацію, необхідну для розслідування. Ці документи досліджуються, навіть якщо вони складенні у довільній формі, за допомогою будь-якого способу, головне щоб такий документ містив літери, чи графічні знаки.

В офіційних документах, що видаються державними установами, підприємствами, організаціями, повинні міститися певні обов'язкові елементи –

реквізити (від лат. *requisitum* – потрібне, необхідне). Реквізитами є: бланк документа, його форма, колір, розмір, захисні засоби, відбитки печаток, штампів, підписи, фотокартки, написи, найменування і дата його складання, назва й адреса підприємства (організації), сторони, яка бере участь у здійсненні операції, номер, серія документа та ін. Досліджувані документи не можна підшивати до справи, скріплювати скріпками, робити на них помітки, перегинати, ставити відбитки печаток і штампів. Їх зберігають в окремих пакетах з відповідними написами, а пред'являють при допиті в поліетиленових обгортках. У судово-слідній практиці розрізняють такі *види документів*:

- графічні (плани, схеми, креслення, малюнки);
- письмові (рукописні тексти, підписи, цифри та інші записи);
- фотодокументи (фотознімки);
- кіно-, відеодокументи (кіно-, відеозаписи);
- фонодокументи (звукозаписи) [36, с. 74].

В криміналістиці підробленим документом вважають документ, зазначенні відомості або інформація якого не відповідають реальності. Підробка може бути двох видів: інтелектуальна і матеріальна.

Інтелектуальна підробка – це недотримання в документі фактичної сторони, він правильний як за формою, так і за виготовленням. Тобто в документі є всі необхідні реквізити, але викладені у ньому дані містять неправдиві відомості.

Матеріальна підробка – це документ, у якому не дотримана формальна чи фактична сторона або обидві разом. Тобто зміст документа змінений через внесення неправдивих відомостей, шляхом підчистки, травлення, переклейки фотокартки та ін. у справжній документ, або ж цілковите виготовлення підробленого документа. Крім того, матеріальна підробка буває: *повною* (документ цілком підроблено); *частковою* (у нього внесено певні зміни виправлення, дописки, підчистки, заміни фотокартки, вклеєння листка з іншого документа та ін). Справжні документи поділяються на *дійсні* та *недійсні*. Перші з

них (дійсні) мають юридичну силу в часі і просторі, наприклад, посвідчення, видане на певний строк. Другі (недійсні) – втратили юридичну силу, наприклад, паспорт, перепустка з закінченим терміном дії тощо [36, с. 63].

Справжність документа з'ясовується експертом шляхом. Повна або часткова підробка документів встановлюється шляхом проведення криміналістичної експертизи. Залежно від кола вирішуваних питань, у криміналістичній експертизі документів виділяють два дослідницькі напрями: *експертизу письма і судово-технічну експертизу документів* (СТЕД).

I. Криміналістична експертиза письма досліджує наступні об'єкти:

- писемну (письмову) мову – рукописи (скорописи), створені й зафіксовані на папері чи іншій поверхні за допомогою графічних знаків;
- почерк – своєрідну систему звичних рухів, що вироблені до автоматизма під час написання документу;
- підписи – короткі рукописи, що засвідчують конкретних осіб, або ж здійснені від їхнього імені іншими особами;
- змінені почерки і підписи;
- стилізовані (друкованим варіантом) і цифрові письма [41, с. 38].

II. Судово-технічна експертиза документів (СТЕД) її основним завданням є виявлення несправжніх документів. Об'єкти цієї експертизи різноманітні: бланки документів; відбитки печаток, штампів; машинописи; підроблені підписи; підчистка; дописка; виправлення; травлення; змивання; заміна фотокарток; залиті, закреслені, згаслі, вицвілі записи; гроші; записи вдавлених штрихів; розірвані, зім'яті, спалені та іншим чином пошкоджені документи; документи, споряджені спеціальними захисними засобами; матеріали письма та ін.

За допомогою криміналістичної експертизи документів можна вирішити низку питань ідентифікаційного та неідентифікаційного характеру. На досудовому слідстві й у суді висновки КДД є одним з джерел доказів, що мають змогу:

- ідентифікувати особу за почерком спірного тексту або підпису;

- ідентифікувати друкарську машинку за машинописом;
- ототожнити об'єкти, що ідентифікують, за відтисками печаток, штампів;
- встановити підробку або внесення змін у документ;
- з'ясувати істинний зміст документів;
- простежити взаємозв'язок документів;
- відновити початковий зміст тексту, підпису чи рукописного тексту [41, с. 39].

На сьогоднішній день з'явилося чи не мало засобів спілкування, але не дивлячись на це, головним залишається письмо – знакова система фіксації мови на певному матеріалі за допомогою графем, тобто друкованих і рукописних знаків, літер [42, с. 19]. Дитина починає вчитись письму ще у дошкільному віці. Це досить складний процес для дітей, оскільки він потребує чимало уваги та концентрації і несе більш пізнавальний характер. Наступним кроком, навчання письму в школі уже має більш цілеспрямований характер: здобути стабільні навички та опанувати труднощі. Під час цього активно працює нервова система, органи зору і сприйняття, опорно руховий апарат, які беруть активну участь у процесі навчання письму від самих основних та простих елементів до потенційних та повних свідомих текстів.

Залежно від цілей і завдань вправ на опанування письма в дитини під час процесу шкільного навчання виробляється *чотири типи навичок*:

1. *Технічні* – це вміння користуватися письмовим приладдям (правильно тримати ручку щодо паперу); зберігати правильну позу (положення корпусу, кистей рук щодо поверхні столу) та ін.

2. *Графічні* – це відтворення сприйнятого зображення (письмового знака чи літери) на папері, вміння писати чітко, швидко й акуратно, пов'язувати графеми у склади та слова.

3. *Орфографічні* – це вміння правильно проводити звукоподіл і безпомилково, згідно з нормами чинного правопису відображати фонему за допомогою відповідних графічних знаків при утворенні слів.

4. *Граматичні* – це оволодіння правил граматики (учення про будову мови) і практичне засвоєння норм морфології, синтаксису, пунктуації, способів словотвору тощо [43, с. 71].

Після надбання письмових навичок, людина може вільно ними користуватись, створювати різні рукописи тексти тощо. І напевно саме тому в тексті буде відображатись її сутність: думки, почуття, словниковий запас, граматику та властиві їй письмово-рухові навички. Завдяки письму кожен може вільно висловлювати свою думку у письмовій формі за допомогою письмових знаків або умовних позначень.

Отже, рукопис як кінцевий результат письмової діяльності людини за певних обставин може стати джерелом почеркознавчої експертизи. У рукописі розглядають дві сторони письма: смислової та графічної. *Смислова сторона письма* – це мова письма, яка відображає зміст написаного, стиль і манеру викладу, особливості лексики та ін., тобто це є спроможність автора викладати свої думки у письмовій формі. *Графічна (знакова) сторона письма* – це зображення накреслених графічних знаків, виконаних звичними рухами, тобто це є почерк, за ознаками якого у процесі ідентифікації вирішується питання тотожності або відмінності. При дослідженні письма обидві його сторони – смислова та графічна – розглядаються у їх єдності та взаємозв'язку [44].

Отже, можемо зробити висновок, що **письмо** – це засіб спілкування людей, який використовується для передачі думки на відстань і фіксуванні її у часі та просторі за допомогою письмових знаків.

Виконаний рукопис, за рахунок єдності смислового та графічного планів, містить дуже багато (комплекс) ознак, важливих для проведення експертизи. Такі ознаки називаються ідентифікаційними, саме вони й складають *систему ідентифікаційних ознак письма*, до якої входять:

- 1) ознаки писемної (письмової) мови;
- 2) топографічні ознаки письма;

3) ознаки почерку, які поділяються на: а) загальні ознаки почерку; б) власні ознаки почерку [45, с. 62].

Як вже було зазначено писемна (письмова) мова розкриває задум написаного, показує особисті риси автора його рівень володіння лексикою, словниковий запас та стилістичні ознаки почерка; а почерк, в свою чергу, характеризує написання письмових знаків та їх окремих елементів.

Отже, почерк можна вважати графічною (знаковою) стороною письма, яка вказує на характер особи, а писемна (письмова) мова відображає його інтелектуальні здібності. Це означає, що писемна мова є відображенням інтелектуальних навиків людини, а почерк – динамічних. У процесі розвитку вчення про писемну мову у криміналістиці виник новий напрямок дослідження письма – *авторознавство* [46, с. 137].

Цей напрямок дослідження є різновидом криміналістичної експертизи, який базується на наукових принципах для встановлення авторства твору (тексту) за допомогою використання засобів та методів лінгвістики та інших галузей знань про мову і писемність. Об'єктом дослідження є письмова мова та мовні навички особи, текст якої досліджується. Цим дослідженням вирішуються питання стосовно встановлення (ідентифікації), так і діагностичного характеру.

Почерк, формується завдяки діяльності певних процесів людського організму, а також у процесі виконанні вправ з письма та під впливом значної кількості зовнішніх та внутрішніх факторів.

Почерк кожної особи формується в специфічних умовах, до яких належать такі властивості, як *індивідуальність* письмов-рухових навиків і *відносна стійкість* ознак, яка відобразилася в рукописі та характеризується стабільністю уже виробленого динамічного стереотипу, котрий лежить в основі навичку [45, с. 34].

У криміналістиці під стійкістю ознак потрібно розуміти саме відносну стійкість тому, що почерк у продовж життя людини, постійно піддається змінам під впливом різноманітних факторів. Наявність змін у почерку, які виражаються

різними його варіантами, прийнято називати *варіаційністю*. Варіаційність свідчить про динамічність рухового навику, його співвідношення з частотою застосування письма, професії, стажу, психічного стану, особливості структури кінцівок рук тощо.

Вивчення вищезазначених властивостей почерку дозволяють визначити можливість і надійність його дослідження з метою одержання відповідних доказів. Усі особливості письмових навиків, що зустрічаються під час аналізу письма, вивчаються за допомогою ідентифікаційних ознак. У теорії судовопочеркознавства вони розглядаються як система *загальних і власних ознак* почерку.

Загальні ознаки почерку – це ознаки, що характеризують його в цілому, як систему рухів. Вони, як правило, мають групову природу та виявляються протягом усього дослідження рукопису. Але виявити й дати належну оцінку їхнім властивостям – *індивідуальності та стійкості* – можливо лише при дослідженні відносно великого (до однієї сторінки) за об'ємом рукописного тексту. Загальні ознаки почерку відображають лише просторову орієнтацію рухів у рукописі. Вони тісно взаємозв'язані з названими вище властивостями, завдяки яким загальні ознаки наділені можливістю вирішувати ідентифікаційні, діагностичні та інші завдання почеркознавчої експертизи. Розглянемо особливості загальних ознак почерку [46, с. 74].

Отже, ми можемо зробити висновок із вище зазначеного, що завдяки аналізу тексту та почерку можна встановити чи не мало корисої інформації та відомостей, які на самперед можуть допомогти в розслідуванні злочину.

2.2. Криміналістичне дослідження тексту

Розшифровка будь-якого типу тексту, як правило, створює враження про надання вірного запису про подію розмови або викладення думок. Як і сценарій відтворення, стенограма розбиває рядки діалогу на сегменти, промовлені учасниками в розмові, іноді з включенням паралінгвістичного (або невербального) виразу. Залежно від мети або функції стенограми, вона надаватиме різні типи інформації. Наприклад, у судовій стенограмі, звичайна модель адвокатських запитань – відповідь, відповіді адвокатів, як правило, зводиться до простого формату запитань та відповідей [50, с. 16].

У жодному типі стенограми не є записаним сценарієм або рядками мовця точний запис того, що сказано або як це сказано, оскільки багато чого пропущено, наприклад, наголоси слів (та інші підказки, описані нижче для «лінгвістично точних» стенограм). Крім того, довжина такого розбору, як правило, набагато коротша, ніж його оригінал з якого він був зроблений. Навіть коли не існує свідомого упередження, тоді стенограма не може, в силу цього вибору, зробленого під час запису діалогу, вважатися «нейтральною». Метод і формат транскрипції, а також паралінгвістичні елементи (якщо такі є) входять до паперової форми, безпосередньо стосуються мети стенограми.

Хоча стенограма, записана секретарем не має паралінгвістичних особливостей, не може мати жодного наслідку, це не стосується записів, що використовуються в криміналістичній та/або правовій обстановці. Насправді, більшість стенограм вважаються криміналістичними вкрай неточними і, таким чином, непридатними для належного лінгвістичного аналізу. Крім того, стенограми сильно відрізняються за рівнем їх акуратності при записі реальних слів і віднесення слів до виправляючих, оскільки транскрипціоністи або стенографи можуть неправильно передати, що сказано, або хто це скаже. Також може бути важко почути заперечення, наприклад, «не» чи «не можу». Наприклад, у Сполученому Королівстві очікується, що працівники міліції будуть або

записувати на диктофон, або записуватимуть дослівне проведення інтерв'ю підозрюваного, після чого вони повинні набрати його в друкованому вигляді. Навіть такі ретельно записані стенограми, як правило, містять помилки, що відображають утруднення «невизначеного голосу» або діалектні відмінності.

Однак, на думку професора Мірона, якщо можна показати стенограму, яка містить «навіть незначні помилки», обґрунтованість усієї стенограми може створити достатньо сумнівів навіть неприпустимі докази. Навпаки, прокурор округу Лос-Анджелеса Депуті Вальтер Льюїс стверджує, що за його 32-річного досвіду жодна стенограма справи ніколи не була визнана непринятною. За його словами, юридична процедура виключає неприпустимість того, що захисники та повітові адвокати прослуховують оригінальну стрічку, відзначаючи моменти, які можуть бути важкими для сприйняття. У рідкісних випадках, коли адвокати не згодні з тим, що було сказано, головуючий суддя приймає рішення або визначає, що частина трансляції буде позначена як «невідповідна» [49, с. 39].

Тим не менш, через лінгвістичні погляди на можливі порушення розбіжностей у стенограмах першою проблемою криміналістичного лінгвіста в його аналізі є створення стенограми стандартної для криміналістичної лінгвістики, чи то злочину на мовній стрічці (наприклад, завідомо зареєстрованого хабарництва чи події вимагання), поліції інтерв'ю із відповідачем, протокол судового розгляду чи інший стенограф. Ця ревізія або перезапис розмовної стрічки може зайняти багато часу і вимагати багаторазового прослуховування навіть для досвідченого криміналіста. Лінгвістично точна (або здебільшого точна) стенограма включатиме, крім паралінгвістичних особливостей, про які вже говорилося вище (заїкання, паузи, помилкові старту та прозодичні особливості, такі як наголос слів); перекриття або переривання тексту; слова паразити та вставки, які не несуть ніякого змісту, а слугують тільки для того щоб людина могла зібратись з думками; самокорекція чи повторення; (можливо) зміни швидкості та висоти тону; і якщо відео-стрічки, кивки та інші жести або призначений одержувач повідомлення. Навіть для лінгвістів такі особливості

можуть бути важко розрізнити, що посилює необхідність мовного аналізу та транскрипції. Як пояснює Пікетт, «Лінгвістичний спеціаліст зосереджується на деталях використання мови саме те, які слова або звуки були вимовлені, саме на те, як вони звучали і як саме вони поєднуються». Однак Льюїс зазначає, що в його досвіді в судах округу Лос-Анджелес «жоден адвокат із захисту ніколи не припускав необхідності допомоги лінгвістичного експерта у виявленні змісту стенограми» [47, с. 34].

Аналіз поліцейських записів передбачає визначення з таких записів, чи є заява підозрюваного/свідком справжньою чи якимось чином не піддається фальсифікації або сфабрикованому в процесі реєстрації поліції. Несправедливе обвинувачення та обвинувачення було виявлено у кількох випадках, коли поліцейські записи були визнані помилковими. Хоча такі, здавалося б, грубі несправедливості можуть бути не настільки поширеними сьогодні, як це було раніше, всеодно варто вивчити історію таких випадків, а також проблеми та вдосконалення процедур реєстрації поліцейських, а також деякі методи лінгвістичного аналізу, корисні для непереконливості достовірності таких записів.

Поліцейські вигадки або верболінг підозрюваних зізнань у заявах чи допитах були поширеними у великій частині Великобританії до впровадження Electro Static Deposition Analysis (ESDA), детальніше ми розглянемо даний метод в наступному підрозділі, для аналізу достовірності записів. Навіть непідписане або оспорюване зізнання все ще може бути використане для засудження та засудження передбачуваного злочинця. Наприклад, підписане, неписане та незаписане усне визнання вини вбивці може бути прийняте як доказ у свідченні свідка (громадянина, поліцейського тощо) під час судового розгляду. У 1990-х рр. після низки обернень подібних випадків тенденція до невіруючих відповідей, які оспорювали подібні записи, також була відмінена, і все частіше стало невірувати поліції та виявляти, що в деяких випадках вони мали достовірні докази. Деякі відомі випадки розвороту включали попередні судимості горезвісного Бірмінгемського шостого та Гілдфордського чотирьох [47, с. 48].

Один з часто цитованих випадків – це Кріс Бентлі. У 1950-х роках Бентлі та його друг Кріс Крейг були спіймані під час проникнення в часний будинок, а слова Бентлі «Нехай це має», після чого Крейг застрелив поліцейського, його дії були розтлумачено судом, що свідчить про підбурювання Бентлі на вбивство. Бентлі заперечував, що коли-небудь це говорив, але згодом був обвинувачений і повішений. Однак навіть «побіжний погляд» на решту його тверджень міг би припустити, що твердження не було написано його словами. Він був неграмотний і мав низький рівень освіти, тоді як заява була граматично і лексично складною [48, с. 127].

Одне з мовних питань щодо поліцейських записів заяв та інтерв'ю стосується хибного уявлення про те, що дослідні записи фактично є дослівними. Як обговорювалося, юридичні або поліцейські стенограми, як і більшість інших стенографічних записів, лінгвістами стверджують, що вони є невідповідними лінгвістичним стандартам. Для суду важливим є зміст або інформація, але часто критичні лінгвістичні підказки закопуються таким чином, як щось було сказано, що, як правило, опускається з таких записів. Крім того, слова можуть бути додані або видалені перекладачем. Крім цих недоліків, можливо, існують й інші зміни оригінального висловлювання в його письмовому записі, і лінгвістичний лінгвіст повинен визначити, порівнявши стенограму з теоретичним записом, якими були ці зміни, і чи здаються вони невідповідними чи несуттєвими. Основною проблемою таких змін (якщо вони є наслідком) є упередженість, яку вони можуть підсвідомо або несвідомо внести до стенограми, а потім присяжних/суддів.

Подальше питання, пов'язане з стенограмами чи записами поліції (але також пов'язаними з «дослівним» або неправильно застосованими словами), стосується процедур поліції щодо запису таких записів. Здавалося б, немає (поки що) стандартних процедур поліції щодо транскрипції або запису зізнань чи заяв. Приклад, поліція іноді записує запис «Дослідне» записування одразу після інтерв'ю, і в інші часи не до кінця зміни, через кілька годин. Тому, як зазначає Shyu, мовна точність стенограми дуже різниться. Пам'ять поліції вважається

достовірною, оскільки в справі Ірису чоловіка, засудженого до 40 років позбавлення волі, ґрунтуючись на єдиних пам'ятаних свідченнях його нібито твердження: «Я знаю, ви знаєте, що я це зробив», коли він стверджував, що сказав: «Я знаю, що ви думаєте я зробив це". У Великобританії Закон про поліцію та кримінальні факти (PACE) 1984 р. Вимагав відеозапис аудіозаписів усіх інтерв'ю, щоб потім було видано лише необхідне. Однак це може не завадити необережним. конспекти записів або неточні записи. Це тому, що стрічки насправді не перевіряються повторно; однак, в США, принаймні, від обвинувачення вимагається відмовитися від таких стрічок до захисту, яка зможе їх перевірити. Подальшим ускладненням є тенденція захисту та обвинувачення до створення різних версій тієї самої стенограми. Однак Льюїс зазначає, що в цьому випадку суддя або (якщо суддя не може вирішити суперечку) присяжні вирішують, що було записано або якій стороні вірити.

Пікетт (1989) рекомендує стандартизувати формат стенограми поліції, щоб полегшити розслідування експерта [10].

Можливо, з лінгвістичної точки зору (хоча це, мабуть, не з фінансової), було б практичніше, щоб суд наймав ліцензовані, досвідчені лінгвісти випускали такі стенограми зі стрічки, не найманої ні захистом, ні обвинуваченням, і не давали жодної іншої інформації про випадок, ніж сама стрічка. Ще ймовірнішою подією того, що лінгвіста не приймають на роботу для таких цілей, однак стандартизовані, але здійсненні процедури для поліцейських записів можуть бути доцільними. Зауважте, однак, що деякі пропозиції Пікетту видаються непотрібними з огляду на судову процедуру. Наприклад, він закріплює, щоб транскрипціоністи писали «у-у-у», а не «так», коли це було вимовлено перше, а не останнє; але судді по факту, а також адвокати наполягають на тому, щоб свідок пояснив відповідь "так" чи "ні", не допускаючи такої неоднозначності.

Остаточне питання, що стосується протоколів опитувань чи заяв поліції, передбачає представлення підозрюваного чи свідка, навмисно представленого як такого чи ні. Як це може бути у випадку з мовними злочинами, налаштованими

агентами, захопленими на магнітофон (обговорюється нижче), поліція вловлює підозрюваного у висловлюваннях про щось, що може бути неправильно розтлумачене або іншим чином негативно відображається на відповідача пізніше в суді. У записі інтерв'ю, підозрювані вподобання або нестандартне вживання англійською мовою можуть бути зафіксовані в той час, як поліцейські претензії, навіть якщо вони включають порівнянні мови, очищаються у письмовій формі. Це паралельно тенденції судових стенографів зафіксувати «неспроможність» нелегалів (громадян поза юридичними професіями), виправляючи при цьому юридичних осіб у залі суду. Як результат, поліція подається у позитивному світлі, тоді як характер підозрюваного дискредитується. Як зазначає Культхард, це може завдати шкоди, оскільки «свідчення має цінність і достовірність лише в тій мірі, в якій свідок має цінність і достовірність». Хоча такі тенденції до зміни мови в стенографах називаються законними претензіями в криміналістичній лінгвістичній літературі, слід зазначити, що так не вважають правові експерти в американських, або, принаймні, округах Лос-Анджелесі, судах [39, с. 88].

Завданням криміналістичного мовознавця при аналізі протоколу міліції або запису про те, що підсудний оскаржував чи оскаржував їх як сфабрикований, полягає в тому, щоб за допомогою текстового та іншого аналізу виокремити, очевидно, невинні зміни у формулюванні свідка від більш навмисних. Підтримка такого аналізу виходить із принципу або «правил судді», що «заява має бути точним словом ув'язненого, воно не повинно бути зафіксованим або виправленим на предмет граматичних помилок». Виправлення поліції або «ідеалізація» заяви підозрюваного, коли оригінал був переповнений помилками, може мати тяжкі наслідки, навіть коли офіцер зафіксував заяву «сумлінно».

Аналогічно, поліція може зафіксувати стереотипне уявлення про мову відповідача, нижче за фактичний рівень мови, яка не є носієм мови. На прикладі австралійського прикладу, інтерв'ю лінгвіста з італійським іммігрантом, зарядженим вирощуванням марихуани, дало набагато вищий рівень знань, ніж знайдене в поліцейських записах його заяви. Незалежно від цих лінгвістичних

висновків, син чоловіка зізнався у вирощуванні рослин марихуани. Цей випадок також ілюструє метод криміналістичної лінгвістики протиставлення двох мовних систем, які вважаються відповідачами: тієї, що знайдена в поліцейських записах, і тієї, що отримана з інтерв'ю з судовими лінгвістами, що передбачає різні рівні формальності та емотивної тематики для отримання якомога більш природної та безвідмовної мови від відповідача для порівняння. Інший прийом, який мовознавець може використати для порівняння фактичної мови підсудного та тієї, що заперечується в поліцейському записі, – це тестування мови, яке повинно вказувати, чи були власні слова та синтаксис підсудного використані чи змінені (чи виготовлені взагалі).

Одним із висновків про те, що зізнання чи заяву було змінено, є наявність стилістичних відмінностей, а також інформація, яку поліція вже отримала в інших місцях, також названа «переробленою інформацією».

2.3. Методи дослідження криміналістичного тексту

Електростатичний аналіз позиції (ESDA) дозволяє експерту документів виявляти натиск, який залишаються під час використання засобів для письма під аркушем (або кількома аркушами) паперу. Навіть коли людське око не може виявити вдавнення на підкладених сторінках, високочутливий апарат ESDA фіксує зображення і аналізує його, після того як він розпознає текст то друкує його. Незважаючи на те, що ESDA фіксує натиски, на що не здатен більш старий метод фотографування під кутом та сильним джерелом світла, останній метод іноді може бути використаний для підтвердження результатів ESDA. Метод, який ми розглядаємо, може розпізнати натиски, які є занадто дрібними для фотографування під кутом для виявлення.

Такі докази можуть допомогти підтримати інші лінгвістичні докази того, що частина такого тексту була сфабрикована. Наприклад, Малколм Култхард описує випадок 1989 року, коли лише два "звинувачувальні висловлювання" у поліцейському записі інтерв'ю з Полом Денді були визнані сфабрикованими. У стилістичному відношенні двох висловлювань не вистачало «узгодженості та згуртованості» з попередніми та наступними висловлюваннями, і ESDA зазначав, що оспорюваний текст був написаний поверх попередньої ідентичної версії без двох додаткових висловлювань. У цьому випадку відповідача було виправдано (або, як це передбачає Култхард) на основі цих доказів.

Хоча велика частина використання ESDA не передбачає лінгвістичного аналізу, її прийнятність у системі правосуддя чітко демонструється її використанням урядових установах. Крім того, це служить додатковим емпіричним підтвердженням інших мовних висновків. Наступною заслугою ESDA є те, що, хоча він може створювати "помилкові негативи", не виявляючи відступів менше, ніж ідеальних умов, він не показує "помилкових позитивних результатів". Література припускає, що, хоча це ще не є непогрішним методом у

будь-яких умовах, він є цінним у висвітленні випадків спірного авторства та підробки [24, с. 45].

Наступним етапом ми розглянемо: аналіз сукупної суми (CUSUM) – це загальна математична формула та метод створення графіків, що використовується при аналізі даних у багатьох дисциплінах, таких як економічний чи бізнес-сектор, де він був використаний для оцінки продуктивності. У судовій лінгвістиці аналіз CUSUM, ще прихильники називають його як QSUM (у статтях, хоча і не в заголовках книг), щоб вказати на адаптацію методу для судової лінгвістики. У цій роботі буде використана абревіатура QSUM, якщо не буде цитування.

QSUM застосовується в суді у справах, що спричиняють суперечливе авторство, наприклад, суперечливі записи поліції заяв підозрюваних. Криміналістичне використання цієї техніки було, очевидно, вперше розповсюджене Ендрю Муртоном, який спеціалізувався на стильометрії (літературно-стилістичний аналіз). QSUM Муртона передбачає розміщення двох графіків один над одним і, виходячи з того, скільки або наскільки великі розділення або різниці в двох графах, визначаючи, чи вони являють собою одне чи кілька авторств тексту. Один з графіків – це рядок, що представляє QSUM речення довжина, що походить від середньої кількості слів на речення за вирахуванням довжини кожного окремого речення, побудованого на гістограмі і потім з'єднаного рядком. Інший графік містить сукупну суму середньої кількості "звичних" слів на речення, обчислену так само, як і графік довжини речення. Повсякденні слова, стверджує Муртон, включають короткі слова з двох-трьох літер (класифіковано "231w") і голосно-початкові слова (класифіковані "ivw"), які нібито залишаються відносно послідовними у розмовній та писемній мові автора, без розмежувань між ними. Потім коригуючий розмір графіка застосовується масштабуючий коефіцієнт на основі "діапазонів значень, що спостерігаються в кожному рядку CUSUM" [25, с. 8]. Звичайно, весь розрахунковий процес може бути сприятливий для відповідної комп'ютерної програми. Якщо два отримані графіки майже розташовані вгору, але не точно, то прозорі плівки, на яких вони

намальовані, можливо, повернуті вручну, щоб їх узгодити та створити графік QSUM для тексту, що запитується.

Як уже згадувалося, проти цього методу було висунуто кілька закидів. По-перше, він ігнорує неминучі відмінності між розмовною та письмовою мовою навіть у того самого автора, стверджуючи, що результати будуть послідовно незалежними. Прихильник QSUM М. Фаррінгдон протиставляє такі мовні особливості, як паузи, заїкання, слова наповнювача, односкладові відповіді тощо. Прихильники QSUM також вважають, що стилістичні відмінності (у довжині речення, виборі слова тощо) між розмовною та письмовою мовою не впливають на результати тестування, тому що те, що обчислюється, це використання звичок або використання класу слів, що не має ніякого відношення до стилю.

По друге, твердження Мортонна, що частота вживання класових слів (тобто коротких слів, голосних початкових слів, іменників та дієслів) може ідентифікувати різницю авторства, що не має теоретичного обґрунтування. На критику відсутності теоретичної основи М. Фаррінгдон відповідає, що "занадто рано давати теоретично-наукове пояснення тому, чому технологія досягає успіху". Після короткого обговорення того, як "короткі слова" та голосні початкові слова не є проблематичними щодо теми, Фаррінгдон заявляє, що простір не дозволить повністю "розглянути" питання, але що критики не можуть "заперечувати докази" [26, с. 32].

Незважаючи на те, що навколо цього методу ходить чи немоло спорів, можна зробити висновок, що на основі експертних оцінок метод QSUM, застосований при порівнянні текстів для криміналістичних цілей, не відповідає стандартам наукової суворості, принаймні, якщо ця техніка видається важкою для копіювання. QSUM демонстративно маніпулює суб'єктивними заходами, щоб дійти висновків, які потенційно можуть мати серйозний вплив на кримінальне судочинство. Можливо, його прихильники починаються з серйозної переоцінки твердження про класи звичок до мови, які на поверхні не відповідають будь-яким теоретичним обґрунтуванням. Інші обчислення та створення та масштабування

діаграм QSUM аналогічно потребують більшого теоретичного зворотного зв'язку, і статистичні програми можуть допомогти у цьому.

Нарешті, якщо навіть ці коригування не зможуть покращити достовірність та надійність методу, може використовуватися інше подання даних (а не накладених лінійних графіків). Як пропонується в літературі, опитування текстів подібного та різного авторства повинні бути накопичені, а прийнятні порівняно з підозрілими варіантами варіантів визначаються для створення стандартів порівняння. Поки такі зміни не будуть здійснені, QSUM, без сумніву, і надалі буде основним навантаженням як нападів на місцях, так і неприйняття з боку, або, що ще гірше, винуватця точних висновків щодо авторства.

Коефіцієнт різновидності та випадок використання (TTR), психолінгвістичний показник поведінки мови, обчислюється діленням кількості різновидності (різних або однозначних слів) на кількість випадків використання (загальних слів) у тексті. У психолінгвістичній літературі TTR розраховується для вимірювання лексичної різноманітності і так характеризує мовну поведінку, а високий TTR, як стверджується, означає збудження в мозку та можливе сприйняття. Низький TTR також може вказувати на сумнівну правдивість.

Деякі вчені зазначають, що обчислення TTR повинні бути виконані зі 100 сегментами (розділами) стенограми, якщо тільки такі великі зразки відсутні. Будь-який зразок, що містить менше 25 слів, дасть досить безглузді результати. Для перевірки на обман чи макіавеллізм, TTR сегмента порівнюється з іншими сегментами, і будь-який незвично високий або низький TTR, прийнятий для припущення обману. У TTR з різних сегментів стенограми порівнюють з іншими сегментами показань або тверджень того ж самого доповідача. В таких сегментах повинно бути не меншими, ніж 50 або 100 слів, щоб забезпечити значущі результати [47, с. 38].

У двох джерелах, отриманих на цю тему, TTR був використаний для вимірювання лексичної різноманітності та вказування на обман та неправдивість; однак стандарт порівняння відрізняється. Зазначається, що аномальний TTR

підозрюваного (лексичне розмаїття) повинно порівнюватися лише з його власним середнім рівнем, а не з іншими ораторами, оскільки у кожної людини буде своя лексична норма в будь-якій ситуації, що дається, і вона може відрізнятися ситуативно; під час судового розгляду чи допиту, збудження, очевидно, може бути вищим, ніж в інших ситуаціях.

Це призводить до чергової дилеми, чи високий чи низький показник TTR (або обидва) свідчать про обман. В більшості джерел, схоже, вказують на те, що високі показники TTR свідчать про обман. Ретельне словосполучення якимось дозволяє в мілісекунди, що використовуються для складання відповідей та уникнення інкримінації, включення унікальних слів, які зазвичай не обираються особою за інших обставин. Низький TTR був би результатом стереотипії або вибору фрази, найвідомішої та найменш ризикової. Однак це було б компенсовано під час перехресного обстеження, коли потрібна додаткова, імовірно, непроведена, розробка. Очевидним недоліком цього аргументу є те, що якщо підсудний обвинуваченого мав достатньо часу та розуму, щоб передбачити будь-яку кількість запитань та повторити свої відповіді, він все-таки міг би створити обстеження зі звичайними або низькими показниками TTR (хоч і несвідомо, оскільки люди не можуть свідомо змінювати TTR, на які впливають такі речі, як паузи та наповнення).

В експерименті Елліотта (1996 р.) (Проведеному як внесок у кращу оцінку достовірності психології на арені правоохоронних органів) суб'єкти були свідками поетапного злочину. Одну групу, доручену брехати, допитали одразу після події та виявили високий показник TTR, оскільки вони ретельно сформулювали свої відповіді, щоб побудувати свої історії. Ще один зразок, доручений жителям, опитувався через тижні і мав ще більш високі показники TTR, і це було припущено, що вони репетирували свої історії для презентації. Третя вибірка правдивих очевидців мала низький показник TTR, коли їх допитували відразу після події, вони намагалися реконструювати те, що сталося, і натрапили на паузи та наповнювачі у своїх звітах. Як не дивно, але у четвертій групі, також чесних

репортерів, були дуже високі TTR, коли їх опитували через тижні, можливо, тому, що вони також репетували те, що, на їхню думку, було логічним керівником подій на сцені. У розповідях оманливої групи було виявлено незначне коливання лексичної різноманітності, всупереч твердженню Карпентера (1990), що TTR відрізняються у власних твердженнях оратора і це вказує на обман чи правдивість [49, с. 54].

Хоча обидва розглянуті джерела посиляються на використання TTR як показника поведінки мови та правдивості, який потенційно може бути використаний правоохоронним органам, жоден із них не вказує на те, що він ще не використовувався. Однак Карпентер описує декілька випадків, коли результати TTR -аналізу мовних доказів (стенограми показань судових залів або допитів поліції) збігалися з міркуваннями, які вже були визначені судом, тим самим підсилюючи надійність підходу. Узагальнення таких випадків повинно бути попереджене визнання, як це було зазначено в іншому місці, що навіть судові стенограми не можуть обов'язково точно записувати оригінальні висловлювання і таким чином надавати дещо менше, ніж ідеальні докази. По-друге, оскільки видається невирішеним, чи має лексичне розмаїття індивіда (вимірюється TTR) підготуватися в межах його власного мовленнєвого виробництва або з використанням інших мовців, то в наступних випадках лінгвістичні прориви залишаються дискусійними.

На закінчення здається, що TTR може надати корисних доказів щодо співпраці з іншими доказами у кримінальних судових процесах. Однак необхідно роз'яснити кілька аспектів теорії, перш ніж можна очікувати отримання наукового та правового визнання. Перш за все, хоча, як видається загальним, що порівняно високі значення TTR можуть мати значущість і вказують на обман, те, що означають низькі показники TTR, потребує подальшого вивчення та уточнення. По-друге, чи точніше або доцільніше порівнювати показник TTR індивіда серед сегментів її власного мовлення чи з іншими особами (виходячи з таких тенденцій у літературі), слід з'ясувати. По-третє, хоча від 50 до 100 слів прийнята норма для

довжини відрізка для аналізу, вказівки щодо того, як розділити такі сегменти на змістовний спосіб, потребують уточнення, як запропонував Елліотт (1998). По-четверте, може здатися доцільним збирати більш емпіричні дані аналізів ТТР, які відповідають дійсним судовим рішенням, щоб надати правовій спільноті суттєві докази того, що такий аналіз насправді дає точні результати. Нарешті (хоча це стосується першої рекомендації), оскільки дослідження взаємозв'язку між кількістю слів та правдою та обманом було менш переконливим, необхідно зробити більше досліджень, щоб забезпечити міцну теоретичну основу для таких кореляцій.

Судово-лінгвістична диференціальна діагностика (FLDD). На жаль, єдине джерело, отримане на криміналістичній диференціальній діагностиці (FLDD), зосереджується більше на складнощах, пов'язаних з інлінгвістичним аналізом кримінальних доказів, ніж на описі самого методу. Методологія передбачає статистичні та інші кількісні методи. FLDD використовується з текстами анонімного або спірногоавторства, і включає аналіз вражаючих 150 - 200 параметрів у тексті.

Ще більш важливим, ніж кількість параметрів, що варіюються від тривалості сенсу до ідіоматичного використання (або неправильного використання), є співвідношення різних параметрів, прийнятих в цілому. Ківка надає теоретичну рамку для FLDD з точки зору трьох типів потенціалу, на які повинні звертатися судові лінгвістичні докази. Перший, описовий потенціал, полягає у складанні опису лінгвістичних даних, що підлягають аналізу, за допомогою "колокації, узгодження, основних процедур пошуку та зберігання даних тезаурусу текстових елементів, [та] фрагментів текстових функцій на різних граматичних рівнях (фонологія, морфологія, синтаксис, семантика, прагматика) ". Таким чином, відзначаються та збираються особливості, пов'язані з аналізом. По-друге, пояснювальний потенціал намагається пояснити спостережувані (описові) дані з точки зору лінгвістичної теорії та їх лінгвістичних узагальнень. Нарешті, аргументативний потенціал інтегрує перші два потенціали

в додатку, специфічному для конкретного випадку. Кніфка підсумовує: «Три послідовних аналітичних етапи, які здійснюються суцільно науковий аналіз, можна назвати найважливішими інгредієнтами FLDD» [32, с. 15].

FLDD намагається розмежувати мову мовлення окремих мовців, а не лише робити узагальнення щодо носіїв мови загалом, що є традиційною метою лінгвістики. Кніфка ілюструє велику складність такого завдання, яке ставиться з німецькими орфографічними прикладами, де правила письмової мови та повсякденна практика людей істотно різняться, і навіть окремі письменники використовують різні написання в різних умовах. , що ще більше ускладнюється такими чинниками асоціалінгвістичних варіацій (тобто відмінностей між німецькомовними країнами) . Інша відмінність криміналістичної лінгвістики від конвенціоналінгвістики полягає в тому, що конфігурація та коваріація ознак є самою основою категорії та сутності аналізу та головним виміром запит криміналістичної лінгвістики. Таким чином, не окремі чи індивідуальні особливості, а форма образів, які можна виявити, є важливими при пошуку ідентифікації творців сумнівних текстів.

Один із випадків, описаних Кніфка для ілюстрації криміналістичного процесу, передбачає аналіз помилок кримінального тексту, що веде до неродного джерела. Типові орфографічні помилки носіїв німецької мови (перевірка, написання великої літери та інших пунктуацій) супроводжувалися немісцевими помилки, як у помилкових формулюваннях прислів'їв. Була зроблена шкала самородного та протинормативного нормування поведінки, і всі докази (потенціали) призвели до того, що письменник був немісцевим, а також членом тверда (на основі вмісту) отримання загрозливих листів. Це призвело до можливого захоплення злочинця, який насправді був американцем.

Важко оцінити метод на основі цієї однієї статті. Однак, можливо, слід вважати, що FLDD, здається, відображає значну частину світу судової лінгвістики тим, що вона ще знаходиться на стадії розвитку, навіть якщо це вже доведено корисна для судових справ, яка, очевидно, є в німецькій обстановці.

Висновки до РОЗДІЛУ 2

Незважаючи на те, що в вище зазначених методом вже було зазначено шляхи вдосконалення, деякі загальні нитки методологічних міркувань повинні бути зшиті разом.

1. Багато методів (наприклад, аналіз помилок) потребують більш міцної або, принаймні, краще сформульованої теоретичної основи. Такі теоретичні групи повинні бути пояснені юридичній спільноті чіткими, простими термінами, щоб прискорити рішення суду (залежно від конкретного випадку) про те, чи будуть такі методи корисними для суду та/або можуть бути допущені до судового розгляду.

2. Категорії для лінгвістичного аналізу в криміналістичних установах, якими б не були методи, в ідеалі повинні бути стандартизовані серед судових лінгвістів. Більше того, оскільки кожен випадок представляє нові випуски, будь-які категорії, що використовуються, повинні бути пояснені в конкретних, об'єктивних термінах.

3. Діапазони як прийнятних, так і аномальних змінних (мовної поведінки) потрібно вивчити, щоб додати обґрунтованість висновкам обчислення, як QSUM і TTR.

4. Цитати справ та/або інші деталі справи мають вирішальне значення для встановлення літератури про вплив криміналістичної лінгвістики на правосуддя та для отримання довіри до юридичної спільноти. Деякі судові лінгвісти натякають на конфіденційність юридичних записів, але справи, які перейшли до судового розгляду (навіть якщо загалом лінгвістичні докази, а не свідчення експерта лінгвіста, були допущені до суду) є загальнодоступними. Стандарти посилань на справи, які не є публічними, можуть бути встановлені для вирішення цієї неоднозначності.

5. Що стосується вищенаведеної рекомендації, у дослідженнях випадків криміналістичної лінгвістики явна інформація про те, чи виявилось, що докази криміналістичної лінгвістики чинять вплив на справи, буде дуже корисною. Більшу частину літератури незрозуміло щодо того, що було у справі, чи свідчив мовознавець, який надав аналіз, також в суді, і якщо так, то які конкретні методи використовували. Справді, конкретна інформація про те, як було винесено судовий вирок, може бути отримана тільки з самих фактів.

РОЗДІЛ 3. СУДОВА ЛІНГВІСТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

3.1. Судова лінгвістика та плагіат

Характер плагіату є багатовимірним, що доводиться у кількості областей знань, що впливають на плагіаризаційні практики (література у всіх її формах: нарис, роман, п'єси, поезії), налаштуваннях та заходах, в яких воно відбувається (освіта, переклад), і контексти, в яких він виробляється (наприклад, сфера плагіату в Інтернеті є двоякою, оскільки ви можете плагіатувати прямо з Інтернету або, методологічно кажучи, ви можете використовувати Інтернет як метод виявлення плагіату), що впливає на людей інтерес в різній мірі.

Нині не лише видавці переймаються правом власності; академічне співтовариство теж є жорстким захисником прав інтелектуальної власності своїх членів. На думку редакторів високо оціненого наукового журналу Nature,

«Плагіат – це найсерйозніший із відомих злочинів проти наукової науки, що дорівнює буквальному крадіжці чужих слів, тим самим позбавляючи жертву не лише честі за вкрадені слова, але й будь-яку думку та уяву, які вони втілюють» [14, с. 4].

Університети розглядають це як одну із своїх функцій прищеплювати цінностям та процедурам академічної спільноти посвячених. Більшість з них мають на меті навчити своїх нових студентів явно плагіату і як цього уникнути, а потім накладати покарання на тих злочинців, яких спіймали, навіть якщо вони є вищими вченими. У липні 2001 року віце-канцлер університету Монаш був змушений піти у відставку, коли в його попередній академічній роботі були виявлені приклади частого плагіату.

Зазвичай університети надають письмові вказівки щодо плагіату для своїх студентів, і все частіше це є на їх веб-сайтах, хоча такі документи, як правило, не надаються. Також зазначається, що деякі документи університету Стенфорда про

плагіат відтворені в Університеті Орегону без атрибуції, і іронічно зазначає, що, мабуть, існує «один набір стандартів для охоронців правди та знання та інший для тих шукає вступу» [2, с. 13].

У найпростішому плагіаті або, точніше, типі плагіату мовознавці мають право вирішувати питання – це крадіжка або непризнане використання тексту, створеного іншим. Як зазначається на веб-сайті Бірмінгемського університету:

«Плагіат – це форма обману, при якій студент намагається передати чужу роботу як свою власну. Як правило, значні уривки «піднімаються» дослівно з певного джерела без належної атрибуції [5, с. 6].

В даній роботі розглянемо дві проблеми із визначенням плагіату. По-перше, припустимо, що плагіат, як правило, має форму значних дословних запозичень, тоді як переважна більшість випадків – це фактично тексти, які були відредаговані, навіть якщо це лише поверхнево. По-друге, як правило, університет бере на себе зобов'язання щодо покладення відповідальності за оригінальність роботи як на научного керівника так і на студента, але це дуже важко застосувати на практиці. Однак університет може обійти цю проблему, передавши відповідальність за плагіат окремому студенту.

Усі студенти зобов'язані підписати контракт, який фактично говорить про те, що всі потреби університету – це текстове підтвердження, тому що будь-який студент, який знає правила, повинен вважати, що навмисно їх порушив (див. Уникнення Плагіату: Угода про навчання на веб-сайті <http://www.studserv.bham.ac.uk>). Зі збільшенням частоти мовознавці просять допомогти колегам академічних наук у виявленні чи підтвердженні плагіату студентів. Будь-яке лінгвістичне дослідження плагіату ґрунтується свідомо чи несвідомо на понятті ідіолект. Іншими словами, очікується, що будь-які два письменники, які пишуть на одну і ту ж тему, навіть якщо мають намір висловити дуже схожі значення, оберуть збіг, але далеко не однаковий набір лексико-граматичних предметів для цього. Дійсно, і що ще важливіше для деяких випадків, мовознавці з усіх переконань являються прихильниками принципу

«унікальності висловлювання». З цього випливає, що при будь-якому порівнянні двох текстів, чим більше схожий набір предметів, тим більша ймовірність того, що один із текстів був виведений, принаймні частково, з іншого (або, звичайно, що обидва були отримані з третього тексту), а не складені самостійно.

«А». Важливо, щоб усі викладачі розуміли історію Британії як багаторасової, багатокультурної нації. Вчителі, як ніхто інший, можуть впливати на вікові міфи та вірування. Однак, лише маючи розуміння минулого, ми можемо почати осягати сучасність.

«В». Для того, щоб викладачі могли грамотно визнати етнічну меншину, важливо розуміти історію Великобританії як багаторасової, полікультурної нації. Вчителі схильні вірити популярним міфам та віруванням; однак, лише розуміючи та оцінюючи минулі теорії, ми можемо почати передбачати сьогодення.

У більшості випадків із залученням учнів мало сумнівів у текстовій провіні, оскільки наведені вище відкриття двох рефератів відповідають на питання «Обговорити, яку політику має мати початкова школа щодо двомовності та багатомовності» – всі статті який студент «В» «ділиться» зі студентом «А», виділяється жирним шрифтом. Навіть ці короткі витяги дають достатньо доказів, щоб поставити під сумнів оригінальність хоча б одного із нарисів, або обох, звичайно, якщо згодом третій текст виявиться загальним джерелом. Коли цей рівень спільного використання також встановлений в інших частинах тих же текстів, немає місця для сумнівів або суперечок. Однак випадок есе «С» не є настільки чітким (пункти, які С поділяє з одним або обома нарисами А та В, виділяються).

«С». Для нас, як освітян, дуже важливо усвідомити, що Британія як нація стала одночасно багаторасовою та багатокультурною. Очевидно, що для вчителів та асоційованих вчителів життєво важливо забезпечити, щоб популярні міфи та стереотипи широкої спільноти не впливали на їх викладання. Вивчаючи історію Британії, це допоможе зрозуміти наше розуміння і, таким чином, бути краще підготовленим для вирішення справжнього та майбутнього [23, с. 107].

Незважаючи на те, що тут ще досить багато спільного лексичного матеріалу, очевидно, що найбільшою ідентичною послідовністю є лише чотири запуснені слова. Незважаючи на це, все одно хотілося б класифікувати цю ступінь лексичного перекриття, якщо вона міститься в інших частинах тексту, як непризнану, хоч і більш складну запозичення і, отже, плагіат, навіть якщо це не може бути легко в рамках Бірмінгемського спостереження, що «Зазвичай значні уривки «піднімаються». Ми не будемо обговорювати тут важливе питання про те, чи є значна частка тих рефератів студентів, які технічно підпадають під текстове визначення плагіату, справді цілеспрямовані спроби обману. Альтернативне пояснення полягає в тому, що вони є продуктом процесу написання, який стає відомим як "печворк", тобто вони є справжніми, хоч і дуже враженими, спробами студентів, які якось не змогли здобути академічні правила визнання тексту запозичення, щоб включити роботу інших у власні тексти.

Інноваційне рішення Джонсона щодо виявлення такої форми плагіату чи змови учнів було відійти від опори на рядки чи послідовності слів як діагностичні та зосереджені просто на спільній лексиці. Вона вирішила взагалі знехтувати граматичними словами, оскільки вони невеликі за кількістю і, швидше за все, поділяються в будь-якому випадку, і зосередити увагу на відсотках спільних окремих лексичних лексем та типів як кращого показника похідності. Підрахунок лексеми підсумовує всі випадки кожного лексичного типу, тому у винайденому реченні «Гарненька дівчина подарувала другій дівчині гарний бал» є чотири лексичні типи - красуня, дівчина, подарувала, м'яч – але шість лексичних лексем з гарненькими та дівчина трапляється двічі. Про текстові запозичення Джонсон взяв перші 500 слів із трьох епізодів, які не підозрюють, і підрахував кількість спільної лексичної лексики. Можна було б очікувати ступеня збігання у виборі словникового запасу між есе, оскільки вони писали на одну тему. Фактично, група «Контроль» поділяла лише 13 лексичних типів, з яких сім – мова, мови, школа, діти, багатомовні, двомовні та політичні – були майже передбачуваними, враховуючи тему. Оскільки ці слова є центральними у темі реферату, вони не

лише діляться, але й часто повторюються і таким чином цей набір із 13 типів спільного використання становить близько 20 відсотків загальної кількості лексичних лексем, що використовуються у трьох витягах. За допомогою цих фігурантів як базової лінії для порівняння Джонсон повернувся до есе підозрюваних і виявив, що вони поділяють 72 лексичні типи, що становить близько 60 відсотків усіх лексичних лексем [25, с. 236].

До цих текстів можна підійти з іншого погляду та вивчити, наскільки існує лексична унікальність. Якщо для контрольної групи словниковий запас, унікальний для кожного реферату, становить від 54 до 61 відсотків лексичних лексем, два з підозрюваних есе мали лише 16 відсотків унікальної лексики, а третій, який, здавалося, екзаменатору, був менш похідним, мали 39 відсотків. Інтенсивне тестування показало, що такі заходи лексичного перекриття успішно відокремлюють ті нариси, які поділяють загальну лексику просто тому, що вони знаходяться на одній і тій же темі, від тих, які мають значно більше словникового запасу, оскільки одна чи декілька з них є похідними.

Проблема людського читача у спробі виявити таку змову стає очевидною, коли виявляється, що жоден із трьох епізодів, що обговорюються, був незвичним у порівнянні з будь-яким контрольним нарисом – інакше кажучи, якщо ці твори «провини» були відзначені різними професорами ніхто не підозрювався б. Отже, потрібна автоматизована процедура перевірки, яка дозволяє швидко та достовірно зіставити кожен есе з іншим, і це швидко стає великим завданням, навіть із порівняно невеликою групою рефератів – порівняння 30 рефератів з кожним іншим потребує 435 порівняння. Однак це можна зробити швидко, використовуючи Copyscatch Gold, який комп'ютеризував оригінальні відомості Джонсона - він обчислює кількість спільного лексики і дозволяє окремому користувачеві визначати, в залежності від тематики та довжини реферату, який відсоток накладення буде викликати подальше розслідування [25, с. 238].

Частіше, ніж домовленості, трапляються випадки, коли окрема особа неприпустимо використовувати вже опублікований текст. У минулому студенти

зазвичай позичали у книг чи журнальних статей і мали принаймні вписати чи набрати запозичений текст. Зараз процес набагато простіший - студент-плагіат може (повторно) шукати в Інтернеті, знайти корисний фрагмент тексту і вставити його, мабуть, плавно, принаймні до ока, якщо не розуму глядача, в його чи її власний текст. Однак, хоча текст є фізично безшовним, об'єднання зазвичай очевидні кваліфікованому та уважному читачеві через зіткнення стилів між роботою студента та «запозиченим» текстом.

Якщо були потрібні докази відмінності та діагностичної сили слів, що використовуються лише один раз – гапакси, як вони технічно позначені – це відбувається з успішних пошуків в Інтернеті у випадках підозри на плагіат. Досвід підтверджує, що найбільш економічним методом, який слід використовувати при перевірці в Інтернеті на підозрюваний плагіатний текст, є пошук за допомогою трьох пар колокатетів, окремі елементи яких зустрічаються лише один раз у тексті, про який йдеться.

Існує досить поширена практика плагіату, що виражається у вигляді перекладу, який відбувається коли мова текст, написаний автором А, перекладається мовою В, а перекладач виступає як автор оригінального перекладеного тексту; інакше кажучи, це передбачає переклад тексту з однієї мови на іншу, а потім переклад тексту, опублікований в іншій країні, як оригінальний твір. Ця практика, досить поширена у різних галузях знань і є найкращим задокументованим прикладом плагіату ідей. Інший тип плагіату в перекладі відбувається між двома або більше перекладами одного і того ж оригінального твору. Як відомо переклад твору являю собою окремий об'єкт авторського права, але для його реалізації потрібна згода автору або авторів оригіналу твору з якого робиться переклад.

Два мовні принципи, які лежать в основі соціолінгвістичного та прагматичного підходів до мови, мають відношення до контексту плагіату. Перший принцип пов'язаний з мовним виробництвом, оскільки щоразу, коли оратор чи письменник видає повідомлення, він чи вона створюватиме унікальний

та ідіосинкратичний текст із низкою лінгвістичних особливостей, які роблять його неповторним. Другий принцип передбачає як мовне виробництво, так і прийом, у тому сенсі, що в неофіційних спонтанних контекстах оратори та письменники, але також, слухачі та читачі, приділяють мало уваги формі, яку приймають чи мова, чи письмо; вони не знають про ті конкретні лінгвістичні особливості які були згадані вище, і, отже, якщо ці особливості залишаться непоміченими самими авторами, вони залишаться непоміченими будь-яким користувачем, який намагався б їх плагіатувати, наслідувати чи копіювати. Однак у більш формальних та менш спонтанних контекстах, таких як інтерв'ю, статті, переклади, де планується мовна діяльність та приділяється більше уваги розмовним та письмовим формам, які використовуються, мабуть, є добре пройнятий шлях до наслідування, копіювання та плагіату мовних форм, що використовуються у текстах, що випускаються.

Судова лінгвістика розглядає плагіат як складне явище, демонструючи чіткі елементи, що збігаються з авторською атрибуцією, та криміналістичну стилістику. Култхард називає плагіат як «одну з головних проблем виявлення авторства» і визначає мовний плагіат як «крадіжку або не признане використання тексту, створеного іншим» [7, с. 53]. Таким чином, поняття ідіолект стає актуальним у дослідженнях плагіату.

Дійсно, мовознавці з усіх переконань підписуються на якусь версію принципу «унікальності висловлювання», і тому можна було б очікувати, що навіть та сама людина, яка розмовляє/пише на ту саму тему з різних причин, зробить інший набір лексико-граматичного вибору. З цього випливає, що при будь-якому порівнянні двох текстів, чим більше схожий набір предметів, тим більша ймовірність того, що один із текстів був виведений, принаймні частково, з іншого (або, звичайно, що обидва були походять із третього тексту), а не складається самостійно, як вже було зазначено вище.

Незважаючи на те, що інтерес до плагіату зростає протягом останнього десятиліття у багатьох країнах, участь експертів-лінгвістів у плагіаті відрізняється

від країни до країни, і дослідження випадків плагіату ще на ранніх стадіях, але все більше і більше тиск на лінгвістів пише достовірні звіти на основі достовірних доказів. Тому існує відчуття необхідності сприяти теоретично обґрунтованій внутрішній та методологічно обґрунтованій зовнішній обґрунтованості доказів, що використовуються у справах про плагіат.

Це означає, що однією з основних теоретичних цілей дослідження плагіату є встановлення лінгвістичних маркерів та критеріїв, які можуть бути “визначальними” при виявленні та описі плагіату. Ці лінгвістичні маркери будуть описані при розгляді різних типів плагіату, але поки що достатньо сказати, що одним з головних методологічних критеріїв є встановлення порогового рівня текстової подібності між текстами, який буде визначальним для визначення, чи є ця схожість підозрілі. Цей підхід передбачає спробу відповісти на набагато більш загальне запитання, задане Роджером Шуєм у 2003 році, щодо ступеня різниці, яка повинна бути між двома текстами, щоб можна було вирішити, чи був такий плагіат з іншого. Питання Шуя було: «Наскільки достатньо різного/наскільки ідентичного?» [4, с. 89].

3.2. Майбутнє криміналістичної лінгвістики

Окрім розглянутих вище, існує чимало інших напрямів судової лінгвістики. Наприклад, було проведено значну роботу над розробкою чітких інструкцій присяжних. Перед тим, як присяжні відходять у відставку, суддя зачитує перелік інструкцій, які спрямовані на те, щоб прийти до винесення вироку. Лінгвісти виявили, що такі вказівки присяжним присяжними іноді незрозумілі. Коли присяжні надсилають записку з проханням роз'яснити, ті ж самі інструкції іноді попросту перечитуються. Сфера права проходить тут тонку лінію, намагаючись перекласти мову права на ту мову, яку миряни можуть зрозуміти, не створюючи зворотної помилки, ніж призведе до повторного розгляду справи. Це класичний випадок проблеми з бюрократичною мовою права. Така мова може бути доречною і необхідною в законодавстві, але, як і вся спеціалізована мова, стикається з проблемами, коли намагається спілкуватися за межами своєї власної провінції.

Так само деякі судові лінгвісти стурбовані асиметрією влади в залі суду. На суді мовна влада чітко знаходиться у суді та адвокатах. Показання свідків контролюються жорстким форматом запитання-відповіді, який дає можливість адвокатам структурувати послідовність і зміст сказаного. Як би це не було корисним або необхідним для судових процесів, це суперечить природному, нормальному використанню мови, що не є юристом. Це заважає їм піднімати власні теми або розповідати свою історію по-своєму. Вони ризикують серйозно не вийти з того, що хочуть вийти. Вони вразливі до того, що вважаються неефективними або навіть неправдивими за своєю манерою висловлювання, спотвореними, як це є обмеженнями судових засідань. Один з найбільш засмучуючих досвіду, про який розповіли свідцтва мирян, – це те, що вони змушені відповідати «так» або «ні» на питання, на які ні відповідь не є повною або адекватною [31, с. 38].

Сила мови адвокатів та недостатня влада свідків є предметом недавнього аналізу, включаючи мову, якою користуються судді та мову самого судового процесу. Також загальним є факт, що відповідачі, позивачі чи свідки в суді частіше за все не мають необхідних знань, в достатньому обсязі, в сфері права. Це створює серйозну проблему для таких людей, а також для адвокатів та суду. В останні роки судові лінгвісти також почали займатися цим питанням, і деякі суди надають перекладачів, коли це вважається необхідним. Закон про перекладачів федерального суду США 1978 року (і його вплив на державні та муніципальні суди) був розроблений таким чином, щоб уникнути відмови у конституційних правах, які не володіють англійською мовою та слухом, порушеними в американській судовій системі. Хоча цінні та необхідні такі дії є, залишається безліч проблем. Як ми найкраще набираємо та навчаємо таких перекладачів? Як можна надати такі послуги усіма можливими мовами, в яких є потреба? Як ми можемо знати, в якій мірі, яка не володіє англійською мовою, достатньо освоїла англійську мову, щоб перейти до пробного випробування лише англійською мовою? Подальші ускладнення випливають з мовної наївності деяких судів у цих питаннях. Наприклад, коли таємні магнітофони зроблені китайською або іспанською мовами, суди часто наймають перекладача, щоб той переклав англійською мовою розмови, а потім подав цей переклад як доказ. Чого тут не вистачає, це важливий середній крок, що забезпечує спочатку стенограму розмов на іншій мові, на якій базується переклад. Ті ж помилки в підготовці стенограми, які були зазначені раніше, можуть легко виникнути і тут. Без проміжної стенограми на іншій мові суперечка щодо точності перекладу усувається. Перехід безпосередньо до перекладу, не надавши попередньо стенограму, може зайняти час та економію, але мовно наївно, якщо не небезпечно. В останні дні судові лінгвісти намагаються донести це до судів. Інтерпретація для людей із вадами слуху забезпечує ще більше ускладнень, оскільки, наприклад, американська мова жестів не легко перекладається на акуратні англійські речення [27, с. 94].

У кримінальних справах судові лінгвісти продовжують застосовувати свої знання про мовленнєві діяння до важливих питань, пов'язаних із пропозиціями, обіцянками, відмовами та угодами, знайденими у записаних на магнітофонних даних доказах. Вони також вивчають зізнання, випущені під час допиту в поліції, прагнучи зрозуміти, що, якщо що, насправді було зізнано, і чи було це нібито зізнання, загрожує чи ні. Все більше правоохоронних органів записують подібні зізнання, щоб уберегти від звинувачень у неправомірному тиску чи неналежних обіцянках. Такі стрічки дозволяють судовим лінгвістам застосувати свої навички як для обвинувачення, так і для захисту.

Підсумовуючи це, майбутнє криміналістичної лінгвістики справді видається дуже перспективним. У Сполучених Штатах все більше і більше судів дозволяють судовим лінгвістам давати свідчення як експерти на суді (Wallace 1986). У кількох кримінальних справах, в яких судді постановили, що показання судових лінгвістів не будуть дозволені, причина, що подається, часто ґрунтувалася на уявленнях адвокатів про те, що могли б сказати ці лінгвісти, а не на репутації та респектабельності галузі мовознавства або самі лінгвісти. Але чи свідчить лінгвіст чи ні, зрозуміло, що все більше адвокатів та державних органів закликають судових лінгвістів допомогти їм в аналізі розмовної та писемної мови, що є рамками доказів як у цивільному, так і у кримінальному судочинстві. Також трапляється, що все більше університетів пропонують курси з питань мови та закону.

Малкольм Культхард, один з головних судових лінгвістів за останні дві десятиліття, стверджував, що через покращення поліцейських процедур реєстрації «криміналістичний аналіз дискурсів, ймовірно, матиме порівняно короткий термін». Оскільки дискурсний аналіз є репрезентативним для галузі криміналістичної лінгвістики в цілому, це твердження можна вважати розповсюдженням на всю сферу криміналістичної лінгвістики. Однак такий песимізм, ймовірно, нереальний. Наприклад, Kniffka заперечував би, «можна сказати, що в США англофонний світ в цілому і в Німеччині Флорида зараз

зарекомендувала себе як прийнята галузь прикладної лінгвістики. Усі емпіричні вказівки говорять про те, що ця тенденція буде продовжувати і зміцнювати». Рібер та Стюарт сходяться на думці, що вчені з мови на правовій арені стануть лише більш поширеними. Можливо, Культхард сам змінив свою думку щодо свого похмурого передбачення, оскільки згодом зазначив «розвивальну методологію та зростаючу кількість мовознавців, які виступають експертами-свідками, кілька навіть на повній основі» [22, с. 39].

Хоча допущення мовних доказів до судової зали датується щонайменше на початку ХХ століття, схоже, що окремі практикуючі лінгвістичної методології в правовій обстановці почали з'являтися наприкінці 1970-х і 1980-х років, наступний вибух припадає на початок-середину 1990-х. Становлення криміналістичної лінгвістики як галузі каталізувалося конференціями, дослідженнями та публікаціями цього в більш пізні роки. У 1988 р. Рібер та Стюарт зібрали вчених-мовників та юридичних працівників на семінарі, організованому Нью-Йоркською академією наук, що допомогло розпочати дискусії з цієї теми. Судові фонетики також організували щорічні конференції з третьою подібною британською конференцією в 1991 році, після якої відбулася перша британська криміналістична лінгвістична конференція у 1992 році. У 1993 році в Бонні було скликано перший Міжнародний конгрес Міжнародної асоціації судової лінгвістики, окрім інших пов'язаних з цим міжнародних зусиль, що зробило 1993 р. «Одним із головних вихідних пунктів діяльності в галузі криміналістичної лінгвістики». Міжнародні журнали, що просувають стипендію в цій галузі, включають теоретичну лінгвістику, а також Міжнародний журнал мови та мови та мови. Таким чином, поле перейшло від недоброзичливої діяльності, до якої лінгвісти, такі як Чемберс, «пішли», неохоче залишаючи стерильні межі прикладних лінгвістичних академій, до визнання, добросовісної професії [9, с. 54].

Судова лінгвістика розвивається як галузь у кількох країнах: США, Великобританії, Австралії, Італії та «Арабських країнах». Фокус діяльності

криміналістичної лінгвістики різниться залежно від країни до країни, проте аналіз корінних мов для справ щодо земельних прав у таких країнах, як Австралія та Канада, не існує, наприклад, Німеччини. Акцентованість на питаннях автентичності тексту в англомовних країнах також перевищує акцент у Німеччині. Такі варіації, а також більше міжкультурних та міжнародних застосувань криміналістична лінгвістика ще не доступні.

Тоді залишається, щоб криміналістична лінгвістика узаконила себе як дійсна криміналістична наука в теорії, методах та професіоналізмі. Кніффка зазначає, що, хоча суди стверджують, що криміналістична лінгвістика є поки що неперевершеною, недоведеною наукою, вона насправді є сучасним застосуванням методів, дуже подібних до історичної лінгвістики. Криміналістична лінгвістика ввійшла в центр уваги суспільної обізнаності у відомих випадках, таких як комюнікети "Унабомбер", врешті-решт, простежені до Теда Касцинського, а також перевірка записів про викуп у справі Джона Бене Рамзі у 1990-х роках. Однак Кніффка протестує проти такого «сенсаційного» оточення криміналістичної лінгвістики, оскільки «немає абсолютно нічого вражаючого щодо щоденних деталей аналізу FL з анонімних текстів». Тим не менш, така публічність не сумнівається, що ненароком сприяла визнанню судової лінгвістики як криміналістичної науки, або як мінімум як інструменту для вивчення мовних доказів для надання допомоги у кримінальних розслідуваннях.

Висновки до РОЗДІЛУ 3

У цьому внеску плагіат було визначено як одну з головних проблем, що викликають чуму в сучасних наукових колах. Був реалізований підхід, орієнтований на вирішення проблем, для визначення відповідних електронних ресурсів, які можуть бути використані для отримання потенційних електронних джерельних документів для судових аудитів для встановлення вірогідності

авторства. Переглянута інформація дозволила мені відповісти на три дослідницькі питання, поставлені на початку статті, а саме:

1. Де в Інтернеті плагіати отримують плагіатизовані джерела?
2. Які ресурси можна використовувати для відстеження та усунення плагіату?
3. Які методи аналізу тексту можуть слугувати криміналістичними інструментами для виявлення плагіату за мовними ознаками?

Що стосується дослідницького питання стосовно джерел плагіатованого матеріалу, було показано, що плагіати можуть отримувати джерела як з дрібної, так і з глибокої павутини. Що стосується питання дослідження ресурсів, доступних для відстеження та усунення плагіату, було підкреслено неефективність існуючих на основі алгоритму інструментів проти плагіату, визначено додаткові комп'ютерні та Інтернет-ресурси та сервіси. Що стосується дослідницького питання методів аналізу тексту, які можуть бути використані як засоби судового аудиту, підкреслювалося, що нюансовий аналіз документів потребує аналітичних процедур на основі семантики, щоб допомогти розрізняти авторів та плагіатів. Було надано огляд лексичних, семантичних, синтаксичних, варіативних та стилістичних аспектів мови, які дозволять аудиторам здійснити нюансовий семантичний аналіз, якщо це документи, також щодо ймовірності авторства. Нарешті, було подано випадок поєднання сучасної технічної (комп'ютерної) криміналістики та судової лінгвістики у цілісний міждисциплінарний стан, який би дав можливість судово-медичної перевірки документів за семантичними ознаками. Такий курс досліджень забезпечив би можливість використання відповідних знань з інформатики, лінгвістики та аудиту для протидії плагіату та сприяння етичній академічній писемності.

ВИСНОВКИ

Підведення підсумків я хотів би розпочати з цитати німецького вченого-лінгвіста Книфки, який зауважував, що «Судова лінгвістика за останні два десятиліття досягла значних успіхів, але до неї ще належить пройти довгий шлях». Він перетворився на визнану професію з власними конференціями, журналами та зростаючою літературою. Однак, підсумовуючи деякі теми цієї тези, є кілька напрямків, в яких, як зазначає Книфка, є широке поле для вдосконалення [3, с. 65].

1. Набагато більше даних про норми мовної поведінки потрібно. Програми узгодження комп'ютерних програм допомагають розширити цю сферу інформації, але, мабуть, існує потреба у більшій комунікації серед тих, хто досліджує та практикує криміналістичну лінгвістику, щоб спільно збирати такі дані. Можливо, це могло б почати пляжу через Інтернет або стандартизовані програми, що регулярно оновлюються. Така інформація допомогла б давати змогу лінгвістам з більшою впевненістю стверджувати рівень ймовірності того, що певна мовна поведінка не буде чи не поширюватиметься на широке населення.
2. З потребою в даних про мовні норми пов'язана потреба в більшій кількості даних про злочинну мовну поведінку. Сюди можна віднести систему класифікації, яка була складена в Чеській Республіці, і вона повинна використовуватися для ряду мовних і зовнішньоекономічних цілей, таких як визначення реалізаційності загроз. Отримати такі дані з урядових джерел може бути доцільним і критичним, але оскільки це поки що неможливо, пропонується можливість зробити такий обмін інформацією корисним для обох секторів.

3. Набагато більше досліджень потрібно в областях методів тестування та аналізу. Не слід визначати лише типові та нетипові результати для таких методів, як QSUM і TTR, але однакові (наскільки це можливо) стандарти і засоби інтерпретації результатів випробувань та опубліковано як джерело для спільноти криміналістичної лінгвістики.
4. Слід наголошувати на співпраці численних заходів мовної поведінки. У багатьох більш успішних випадках у літературі співпраця декількох різних тестів підтверджувала і, таким чином, обґрунтовувала обґрунтованість висновків щодо мовних доказів. Можливо, може бути встановлена та опублікована певну певна ієрархічна система стосовно, які заходи чи тести мають більшу чи меншу вагу в різних типах аналізу.
5. Оскільки правовий світ є відносно новим для лінгвістів, не підготовлених судом, існує потреба в більшій чутливості та адаптації до правової культури, як би там не було. Першим кроком до цього буде спроба зрозуміти, як працює правова система та як експертні свідчення, як і лінгвістичний аналіз, розглядається юридичною спільнотою. Після досягнення рівнем розуміння криміналістичної лінгвістики загалом і лінгвістами, зокрема, повинна бути розроблена система пояснення лінгвістичної теорії в поняттях, зрозумілих суді. Одним зі способів досягти цього було б відслідковувати прихильників допустимості чи неприпустимості криміналістичної лінгвістики в суді, як вона була сконструйована судом та чи здається, що вона має відношення до окремих справ. Юридичні записи можуть бути в деякій мірі інформативними, але книги, що містять довідки, в яких автори (судові лінгвісти) систематично надавали детальні звіти про свої операції з судом, мали б величезне значення для інших лінгвістів, що готуються до суміжних справ.
6. Хоча, здається, ще не було, що деталізовані цитати справ допоможуть стандартизувати та узаконити такі звіти судових справ лінгвістами.

Юридичні прецеденти керують судом в силу доктрини старіших рішень, в якій «необхідно, щоб суд дотримувався раніше судових рішень, коли ті самі пункти виникають у судовому процесі», закриваючи двері на подальше прийняття рішень. Тоді експерти, які взаємодіють із судом, повинні слідувати законодавчому стандарту та надавати дані справи. Це може включати придбання деякого навчання у формах юридичного дослідження та цитування. Крім того, слід розробити теоретично прийнятну та зрозумілу для юридичної спільноти допомогу лінгвістам у поясненні того, як вони можуть (або не можуть) допомогти в лінгвістичному аналізі в окремих випадках.

7. Що стосується стандартів взаємодії в юридичному співтоваристві, криміналістика потребує всебічного етичного кодексу, аналогічного тому, який застосовує Міжнародна асоціація криміналістичної фонетики. Більше спілкування щодо деяких етичних та моральних дилем також сприяло б професіоналізму та репутації галузі.
8. Незважаючи на те, що обсяг літератури, оглянутої цією тезою, був далеко не вичерпним, у багатьох джерелах відзначався тон або перемоги, або жаху. У літературі є сенс, що відповіді юридичної спільноти та постанови суду або підтверджують, або нерозумно ігнорують криміналістичні спроби надання відповідних доказів та / або показань. Здається, що якщо криміналістична лінгвістика прагне перейти від відносного стану початківця до одного з професійних у правовій спільноті, об'єктивність повинна проявлятися як у повідомленні справ, так і в аналізі даних.

Хоча було б самосудним перебільшувати значення лінгвістичного аналізу в правовій обстановці або в будь-якому конкретному випадку, але певно, що для судової лінгвістики є ще багато можливостей. З іншого боку, причетність до кримінального провадження жодним чином не повинна сприйматися лінгвістом з легкістю або без необхідного підґрунтя та підготовки, необхідної для доброї

роботи. Судова лінгвістика суттєво сприяла аналізу та розуміння питань мовних доказів до досудових розслідувань та судових процесів, а з покращеною об'єктивністю та професіоналізмом слід продовжувати робити це ще більшою мірою протягом наступних десятиліть.

РЕЗЮМЕ

Дипломна робота магістра *Дмитренка Олександра Олексійовича* на тему: «Тенденції розвитку судової лінгвістики».

У дипломній роботі *Дмитренка Олександра Олексійовича* проаналізовано особливості поняття та значення судової лінгвістики також приділено не малу увагу питанню виникнення цієї дисципліни. Крім того, проаналізовано різні засоби та методи щодо аналізу текстів та їх елементів і складових. Особливу увагу приділив розгляду практики зарубіжних країн з приводу застосування та імплементації цієї дисципліни в їх законодавстві.

У другому розділі роботи, що присвячено аналізу мови за допомогою криміналістичної лінгвістики, досліджено зміст та особливості певних методів за допомогою яких досліджуються тексти, також розглядається особливості почерку та на що може впливати та чи інша деталь. Окремо висвітлено відносини між юристами та лінгвістами їх позицію під час судового процесу тощо.

У роботі обґрунтовано висновки теоретичного та практичного характеру щодо майбутнього даної науки, щодо особливостей співвідношення криміналістичної лінгвістики та плагіату в сучасних реаліях.

Ключові слова: криміналістична лінгвістика, судова лінгвістика, плагіат, судовий експерт.

SUMMARY

Dmitrenko O.O. "The tendency of development of Forensic Linguistics".

The thesis of Alexander Dmitrenko analyzes the peculiarities of the concept and the necessary forensic linguistics also addresses the issue of the emergence of this discipline. In addition, they analyzed various means and methods relating to texts and their compositions. Special attention was given to the consideration of people who violate customs and who apply and apply this action.

Another section of the paper, which deals with comprehensible language for the use of forensic linguistics, explored the change and the possibility of certain methods to make sure that the texts were examined, also used specific information about what could be done in a particular detail. The relationship between the jurisdictions and the linguists of their position during the judicial process is particularly high.

We seek to discuss the theoretical and practical characteristics of the future consideration of scientific sciences and, in particular, apply comparisons to forensic linguistics and plagiarism in contemporary realities.

Key words: forensic linguistics, plagiarism, forensic expert.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Kniffka, H. (1996a). Editor's Introduction. In H. Kniffka (Ed.), *Recent developments in forensic linguistics* (pp. 21-50). New York: PeterLang.
2. Kniffka, H. (1996b). On forensic linguistic "differential diagnosis". In H. Kniffka (Ed.), *Recent developments in forensic linguistics* (pp. 75-121). NewYork: Peter Lang.
3. Labov, W. (1998). The judicial testing of linguistic theory. In D. Oaks (Ed.), *Linguistics at work: A reader of applications* (pp. 41-64). San Diego, CA:Harcourt Brace College Publishers.
4. Lentine, G. & Shuy, R. (1998). Mc-: Meaning in the marketplace. In D. Oaks (Ed.), *Linguistics at work: A reader of applications* (pp. 65-85). SanDiego, CA: Harcourt Brace College Publishers.
5. Levi, J. (1994). Language as evidence: The linguist as expert in North Americancourts. *Forensic Linguistics*, 1, 1-26.
6. Loftus, E. (1998). Language memories in the judicial system. In D. Oaks (Ed.), *Linguistics at work: A reader of applications* (pp. 3-13). SanDiego, CA: Harcourt Brace College Publishers.
7. Shuy, R. (1984). Entrapment and linguistic analysis of tapes. *Studies inLanguage*, 8, 215-234.
8. Shuy, R. (1990). Evidence of cooperation in conversation: Topic-type in a solicitation to murder case. In R. Rieber & W. Stewart (Eds.), *TheLanguage scientist as expert in the legal setting: Issues in forensiclinguistics* (pp. 85-106). New York: The New York Academy of Sciences.
9. Unz, R. & Tuchman, G. (1998). English language education for children in public schools [Online]. Available: <http://ourworld.compuserve.com/homepages/JWCRAWFORD/unztext.htm> [2002, May 27].

10. Van Dijk, T. (1997). Discourse as interaction in society. In T. Van Dijk (Ed.), Discourse as structure and process. Discourse Studies: A multidisciplinary introduction, Vol. I (pp. 1-37). London: Sage.
11. Stygall, G. (1994) Trial Language: Discourse processing and discursive formation, Amsterdam: Benjamins.
12. Svartvik, J. (1968) The Evans Statements: A case for forensic linguistics, Gothenburg: University of Gothenburg Press.
13. Whalen, M.R. and Zimmerman, D.H. (1987) 'Sequential and institutional contexts in calls for help', Social Psychology Quarterly, 50, 2, Special Issue: Language and Social Interaction, 172–85.
14. Holmes, J. (1992) 'Women's talk in public contexts', Discourse and Society, 3, 2, 131–50.
15. Holt, E.J. and Johnson, A.J. (2006) 'Formulating the facts: questions and repeats in police/suspect interviews', Paper presented at the International Conference on Conversation Analysis, Helsinki (May 2006).
16. Право інтелектуальної власності: Академ, курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін.; За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. -2-ге вид., переробл. та допов. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.672 с.
17. Тофіло А.В., Левічева О.Д. Набуття прав інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Держ. ін-т інтел. власн., 2010. 69 с.
18. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.
19. Маркусь В. О. Криміналістика. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. – 558 с.
20. Ланцедова Ю. О. Криміналістика: навч. посібник / Ю. О. Ланцедова. К. : НАУ, 2017. – 360 с.
21. Криміналістика : навч.-метод. посібник / В. В. Тіщенко, Л. І. Аркуша, В. М. Плахотіна. - Одеса : Фенікс, 2013. - 338 с.

22. Криміналістика: підручник / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2008. 464 с.
23. Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1989) *Language, Context and Text: Aspects of language in a social semiotic perspective*, Oxford: Oxford University Press.
24. Halliday, M.A.K., McIntosh, A. and Stevens, P. (1964) *The Linguistic Sciences and Language Teaching*, London: Longman.
25. Hanks, W.F. (2005) ‘Explorations in the deictic field’, *Current Anthropology*, 46, 2., 191–220.
26. French, P., Harrison, P. and Windsor Lewis, J. (2007) ‘R v John Humble: The Yorkshire Ripper hoaxer trial’, *International Journal of Speech, Language and the Law*, 13, ii, 255–73.
27. Garfinkel, H. and Sacks, H. (1970) ‘On formal structures of practical actions’, in J.C. McKinney and E.A. Tiryakian (eds) *Theoretical Sociology*, New York: Appleton Century-Crofts, 187–238.
28. Broeders, A.P.A. and Rietveld, A.C.M. (1995) ‘Speaker identification by earwitnesses’, in A. Braun and J.-P. Kuster (eds) *Studies in Forensic Phonetics*, Trier: Wissenschaftlicher Verlag, 24–40.
29. Bromby, M.C. (2002) *The Role and Responsibilities of the Expert Witness within the UK Judicial System*, dissertation presented for the Diploma in Forensic Medical Science, awarded by The Worshipful Company of Apothecaries, London. Online. Available HTTP: <<http://cbs1.gcal.ac.uk/law/users/~mbro/documents/DipFMSSDissertation.pdf>> (accessed 12 September 2006).
30. Brown, P. and Levinson, S. (1978) ‘Universals in language use: politeness phenomena’, in E.N. Goody (ed.) *Questions and Politeness: Strategies in social interaction*, Cambridge: Cambridge University Press, 56–311; reprinted in A. Jaworski and N. Coupland (2006) *The Discourse Reader*, 2nd edn, London: Routledge, 311–24.

31. Bull, R. and Clifford, B. (1999) Special supplement on Expert Witnesses *New Law Journal*, 149, Feb., 216–20.
32. Buranen, L. and Roy, A.M. (eds) (1999) *Perspectives on Plagiarism and Intellectual Property in a Postmodern World*, Albany, NY: State University of New York Press.
33. Caldas-Coulthard, C.R. and Coulthard, M. (1996) *Texts and Practices: Readings in critical discourse analysis*, London: Routledge.
34. Canale, M., Mougeon, R. and Klocke, T.J. (1982) ‘Remarks: forensic linguistics’, *Canadian Journal of Linguistics*, 27, 2, 150–5.
35. Atwood, W. and Hollien, H. (1986) ‘Stress monitoring by polygraph for research purposes’, *Polygraph*, 15, 47–56.
36. Auburn, T., Drake, S. and Williy, C. (1995) ‘You punched him, didn’t you?’: versions of violence in accusatory interviews’, *Discourse and Society*, 6, 3, 354–86.
37. Austin, J.L. (1962) *How to Do Things with Words*. J.O. Urmson (ed.). Oxford: Clarendon; reprinted in Jaworski and Coupland (2006) *The Discourse Reader*, 2nd edn, London: Routledge, 55–65.
38. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджені Наказом Міністерства юстиції України 08.10.1988 № 53/5, у ред. Наказу Мініюсту України від 26.12.2012 № 1950/5 [Електронний ресурс]. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0705-98.
39. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Грищук, А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В.В. Чернея. Київ, 2016. 1064 с.
40. Подкатилина М. Л. Судебная лингвистическая экспертиза экстремистских материалов / под ред. О. Е. Кутафина, Е. И. Галяшиной. Москва, 2013. 184 с.

41. Проценко Г. П., Шестопалова Л. М., Прохоренко О. Ф. та ін. Правнича лінгвістика: навч. посіб. / за заг. ред. С. М. Гусарова. Київ, 2010. 312 с.
42. Прадід Ю. Ф. Вступ до юридичної лінгвістики: навч. посібник / за ред.
43. О. Н. Ярмиша. Сімферополь, 2002. 104 с.
44. Будко Т. В. Теория и практика исследования речевых текстуальных источников информации в деятельности СБ Украины: монография. Киев, 2003. 279 с.
45. Винберг А. И., Малаховская Н. Т. Судебная экспертология (общетеоретические и методологические проблемы судебных экспертиз): учеб. пособие. Волгоград, 1979. 181 с.